

Debreceeni ke.

1 25:4 18
1 26:10 17
1 26:11 16
3 25:17 13
4 20:27 11
5 31:21 10
6 17:18 7
6 21:31 7
6 22:46 6
8 13:35 3
8 4:44 2
DVSC—ErSo
receni játék
nyiregyházi

otoros szak
rtia rendes
horvath-ven

pai ma déli
3 órára a
okvetlen je

a DVSC
Kisgazda
Kisgazda D
özések lesz.

Kanyó, Deli.
lnár, Kec
all ki az
lien. A vé
a DVSC

rek

tizes bi.
a társulat
A osz
kor a sz
vétel tart
illetése a
agot 202.
ai atágy
tomasterak
galmado
ja Sándor
sz. aint
óra közöt
partistul
kor rend
iparoskor
urisztalya.
órai köz
nth-u. 28.
rtia szo.

borint.

SZLO
örös Had
m. II. em.

gy Ze-u.
205.
nyomja
egyen.

es Janos.

vesboit,
itet.

shyomár
ldo.
asztalos
141

gy. dara
cserep.
ezek be
eszen be
12.é
81

Megte
37. 140

ladó,
Simdeq
144

p esao
lyu. 37.
147

lyos 10
155

ák. 31.
Vign
uvar.
142

es. egy
és egy
si. 149

nmzőfo
bakien-
Favo-
24. 84

a esado
ca 29.
149

ont vil
serétek
27

váltó
dohiva
szky.u.

mbaton
nszky-
ér. Be-
utalom-
Jakab
17. 1. 5

132

NÉPLAP

Tíz oldal — Ára 50 fillér

Debreceen népe!
11 órára a Kossuth-szoborhoz!
Az MKP szónoka Farkas Mihály

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT KELETMAGYARORSZÁGI LAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 63. SZÁM.

VILÁG PROLETARJAI EGYESÜLJENEK!

1947 MÁRCIUS 15., SZOMBAT

Petőfi szellemében előre!

Nem a sors, nem a sors, de saját
fiad
Akaratja, mi újra felalacsonyít.
Petőfi.

Van valami jelképesség abban,
ahogy ma március idusát Debreceen
ünnepli. A hatalmas, előrelépő
népi tömegek elárasztják az utcát
és Kossuth szobra előtt a friss
márciusi szélben lelkesednek 48
nagy tanításaiért. Ugyanakkor a
Petőfi nevétől megfosztott mozgó
szük falai közt élettelen szavak-
kal dicserik a megtagadott márci-
ust.

Jó lesz, ha éppen március tíz-
zes emlékeztetőjénél magunk köré
nézünk és összegezzük eljövendő
feladatainkat.

1848 sok mindenre figyelmeztet,
tanítja a ma is szabadságért
küzdő magyarságot. Tudjuk, a
48-as forradalomnak nem voltak
jó esélyei. Gyarmati elnyomásban,
kiakadulatlan osztályerőviszonyok
közt, szervezeten forradalmi erők
kel a nemzetközi reakció nyom-
mása alatt élt akkor a magyar
nép. A multat helyesen értékelő
történetírás mégis azt tanítja: bu-
káskun nem volt szükség szerű.
A 48-as forradalom belső bajai:
erdélyisége, határozatlansága
és kételkedése döntötte halomra
a nemzet legjobbjainak, Petőfiék-
nek lángoló, de realis reményeit.

A 48-as forradalom bukásának
főoka, egyben legintőbb tanulsága
az, hogy két úrnak egyszerre
szolgálni, a nép kívánásainak is
engedni, de a régi uralkodó osztá-
ly igényeit is szem előtt tartani
nem lehet. 48 nem mert bátran
plebejus, népi lenni s így a for-
radalomtól sokat váró és keveset
kapó tömegek előbb-utóbb ellan-
kadtak. Minden népi mozgalom
halála, ha legfőbb törvénynek
nem egyedül a nép üdvét tekinti.

Másik nagy tanulság, amit a
magyar demokrácia jól szem előtt
tartott: a népi megmozdulás csak
jó parasztpolitikával lehet győzel-
mes. 48-nak ebben is alkudozó,
határozatlan volt az álláspontja.
Nem osztotta szét bátran a feudá-
lis nagybirtokot s a várakozást
megunt, erőszakkal foglalkoztat-
katonassággal verte szét. A jó indu-
lás után ma az a kötelességünk,
hogy a parasztságot mindenben
segítsük, felvirágoztassuk, meg ne
csömöröljék meggyeszer az ön-
magya érdekeit szolgáló rendszer-
től.

Talán elsőnek kellett volna em-
líteni a nagy tanulságok közül:
biztos bukás, szegényteljes össze-
omlás minden népetmozdító küz-
delem számára, ha megállapodik,
megelégszik az elért eredmények-
kel, újakat nem tűz maga elé.
Hiába lázadt Petőfi: „Föl, föl, ha-
zám, előre gyorsan! Megállni fél-
úton kívánsz? Csupán meg van
tágitva rajtad, De nincs eltörve
még a lánc.” — 1848 a szeptem-
beri nagy fordulat, előrendülé-
s után megtorpant és a rákövetkező
diadalmas tavaszi hadjárat idején
azon faradoztak vezetői, hogyan
tudnák „konszolidálni” a forra-
dalmat. Ma is vannak, akik azt
kivánják a népet vezető baloldali-
tól, hogy állapodjék meg, álljon
meg a félúton. Petőfi csattanós
szavainál vádunk nekik vissza!

1848 nagy tanításait jól meg-
tanuljuk. Meghirdetett, megkez-
dett harcát most végig harcoljuk.
De egy óvszázad távolsága azra

biztat, hogy az úton ne álljunk
meg, ériük el Európa leghala-
dottabb népeit a fejlődésben.
Sokan vannak, akik meg akar-
ják állítani előrehaladásunk. „Sa-
ját testvéreink, kik reánk készí-
tik A gyász s gyalázat fekete
mezét” — így van ez most is,
Petőfi szavai mai bajokra mutat-
nak.

Belső bitangjaink meg akarták
semmisíteni azt, amiért Petőfi a
„távolból előre” lelkesült: köztár-
saságunkat és vele együtt elpusz-
tították volna a munkások, par-
asztok, értelmiségek minden
eddig kivívott jogát. A magyar
köztársaság legjobb erőinek, első-
sorban a Magyar Kommunista
Pártnak, azontúl a munkáseg-
ységnek és a Baloldali Blokknak
köszönhető, hogy galád tervük
nem vált valóra. Eddigi s ezután
sikereink oka: a baloldal harcát
nagy megértéssel támogatják a
magyar nép elsőprö többségű tö-
megei. Kevesen maradtak, elszí-
getelődtek azok, akik a szabad-
ságunk ellen összeesküvéket tet-
tekkel vagy csak jóindulattal tá-
mogatták. Elsőrendű feladatunk,
hogy ezeket végképp eltüntessük
közéletünkéből, ne fertőzhessék po-
litikánkat, ne szíthassanak, mint
eddig mind újabb és újabb válsá-
gokat.

A koalícióban összefogott pár-
tok legutóbbi, közös megállapo-
dása biztató ígéret. De kijelent-
jük: fenntartás nélkül már nem
tudunk határozatokért lelkesedni.
Annyi szó, ígéret, ünneplés
deklaráció után csak egyben hi-
hetünk: a tettekben. Mi a megál-
lapodást őszintén vállaljuk, de
végre látni akarjuk, hogy az any-
nyi belső bajt és külső megve-
tést nyakunkrahozó Kisgazdapárt
mennyire teljesíti a szép határo-
zatokat. Látni akarjuk a szavak
megvalósítását, legfőképp a kö-
zös határozatnak azt a részét,
mely így szól: „A Kisgazdapárt
vezetősége a maga részéről vége-
tel annak a pártra és országra
nézve káros helyzetnek, hogy a
Kisgazdapártot különféle népellen-
es elemek fedezékül használhas-
sák fel a demokrácia elleni táma-
dársra. Az eddig megtett és most
folyamatban lévő szervezeti és
személyi intézkedések mellett gon-
doskodjék arról, hogy akik a pár-
tközi megállapodást nem tartják
be, azokat haladéktalanul eltávo-
ltsák.”

Tömegeinket továbbra is éber-
ségre intjük, ne altassák el har-
cos magatartásukat. Különösen
ne tegyék ezt Debreceenben és
Hajdú megyében, ahol a Kisgazda-
párt vezetősége részéről még sem-
mi sem történt annak érdekében,
hogy a békés, építő összefogást
végre megteremtsük.

Tetteket várunk! Petőfi sem al-
kudott, híven szelleméhez mi sem
hagyjuk cserben a nép ügyét.
Debreceenben írta e néhány sort,
ezt valljuk, hirdetjük hangos szó-
val a mai ünnepen:

Föl a zászlóval magasra,
Egész világ hadd láthassa.
Előre!
Hadd lássák és hadd olvassák,
Rajta szent szó van: szabadság!
Előre!

BADÓ ISTVÁN.

Átalakult a kormány

Az új miniszterek letették az esküt

Ortutay Gyula vallás- és közok-
tatásügyi miniszter, Veres Péter
építési- és közmunkaügyi miniszter
és Dinnyés Lajos honvédelmi mi-
niszter pénteken délelőtt Tildy Zoltán
közjárásasági elnök kezébe letet-
ték a hivatali esküt. Az eskü-
tételén Nagy Ferenc miniszter-
elnök ezeket mondta:

— Tisztelettel előterjesztést tes-
zek Rácz Jenő pénzügyminisz-
ternek, Bartha Albert honvédelmi
miniszternek és Bognár József tá-
jékoztatásügyi miniszternek ezen
tiszttségük elől való felmentésére,
valamint előterjesztést teszek
arra, hogy Keresztury Dezsőt a
vallás- és közoktatásügyi minisz-

teri teendők ideiglenes ellátása
alól felmenteni sziveskedjék. Elő-
terjesztést teszek továbbá arra,
hogy Nyárády Miklóst pénzügy-
miniszterré, Ortutay Gyulát val-
lás- és közoktatásügyi minisz-
terré, Dinnyés Lajost honvédelmi
miniszterré, Veres Pétert építés-
és közmunkaügyi miniszterré, Mi-
hályffy Ernőt pedig tájékoztatás-
ügyi miniszterré kinevezni szives-
kedjék. Tisztelettel kérem to-
vábbá, hogy Rácz Jenő volt pénz-
ügyminisztert a pénzügyminiszte-
rium ideiglenes vezetésével meg-
bíznai sziveskedjék, amíg a pénz-
ügyi tárca tényleges betöltésére
kerül. (Nyárády jelenleg kormány-

megbízatásból Amerikában tartó-
zkodik. — Szerk.)

Nagy Ferenc miniszterelnök elő-
terjesztésére Tildy Zoltán közjár-
sasági elnök a távozó minisztere-
ket felmentette és az új minisz-
tereket kinevezte. Jékely László
miniszter ezután felolvasta az
esküvémet és az újonnan kine-
vezett miniszterek egymásután
letették a hivatali esküt.

Tildy Zoltán közjárásasági elnök
az esküt tett minisztereket Nagy
Ferenc miniszterelnök és Jékely
László miniszter társaságában
kibábjátáson fogadta.

Truman új gyarmatosító terveit élesen támadja az „Izvesztija”

A szovjet rádió ismertette az
„Izvesztija” vezércikkét, amely
Truman elnöknek a kongresszus-
ban ejtendő beszédével foglal-
kozik. Truman beszédéből két
dolog világosan megállapítható.
Az első: Amerika mindenáron
meg akarja menteni a mostani
jobboldali görögországi rendszert.
A második: Törökországot kor-
széri hadfelszereléssel akarja el-

látni, hogy továbbra is a reakció
bástyája icsessen a közeljelenben.
Annyi bizonyos — folytatja az
„Izvesztija” —, hogy Caldarisz
népellenes politikai rendszere ta-
nadsadókát keres. A bukófében
lévő rendszer most egyszerre vá-
ratlanul amerikai segítséghez ju-
tott. Ez a beavatkozás övilágébli
országok ügyébe új kurzus beve-
zést jelent az amerikai políti-

kában. Hogy az amerikai nagy-
töke készségesen támogatja
Truman új gyarmatosító terveit,
ez érthető, az amerikai tőkések
azonban egy dolgról megfede-
keznek, nevezetesen arról, hogy
az egykori gyarmatosító rendsz-
rek már régen túlhaladottak és
nem lehet azokat meggyeszer fel-
támasztani.

Molotov ismertette Moszkvában a szovjetunió németországi politikáját

A külügyminiszteri értekezlet
csütörtöki ülésén Molotov szovjet
külügyminiszter kijelentette, hogy
Németországban a berlini értekez-
leten hozott általános náciellenes
munkatervet nem hajtották végre
kielégítően. Olyan egyének, akik
közreműködtek Hitler segítségével
és előkészítették a német táma-
dást, még ma is fontos közgazga-
tási és gazdasági helyeket foglal-
nak el. Gyakran megtörténi,
hogy az ügyési és bírószerve-
teknél volt fasiszták látják el a
teendőket. Az igazságszolgáltatási
szervezetek tagjai közül az ame-
rikai övezetben 35, az angol övezetben
43 és a francia övezetben
50 százalék a hitleri uralom har-
cos képviselőiből kerül ki. Ami a
szovjet övezetet illeti, a katonai
igazgatás a tisztogatások során
legfőbb figyelmét azoknak a volt
fasisztáknak eltávolítására fordít-
ta, akik vezető állásokat töl-
töttek be a hitleri uralom idején.
A szovjet övezetben 390-000 em-
bert mozdítottak el állásától, töb-
bet, mint bármely más övezetben.

amelyek egész Németországra ki-
terjesztették tevékenységüket és
céljuk volt visszaállítani a fasiszták
rendszerét. Ezért javasolta,
utasítsák az ellenőrző tanácsot,
haladéktalanul tegyen intézkedé-
seket a volt vezető fasisztáknak
az állami és félig állami hivata-
lokból való elmozdítására, siet-
tesse a náci bűnösök ügyével fog-
lalkozó bíróságoknál a perek le-
folytatását, távolítsa el a bírói és
ügyési karból a volt hitleristák-
kat, állítsa a hitleri kormányzat
minden vezető emberét és az ősz-
szes háborús bűnösöket bíróság
elő, de ugyanakkor részesítse ki-
méltetésben a volt náciapárt egyszere-
ti és névleges tagjait.

egysegét alkotassanak. Értekezle-
teket tarthassanak, megválaszt-
hassák központi testületeiket.
Utasítani kell az ellenőrző taná-
csot, dolgozzon ki és léptesse
éltbe egész Németországra kiter-
jedő hatályú a demokratikus el-
veken alapult választójogi tör-
vényt, általános titkos, zavartalan
és egyenlő szavazati joggal
és arányos képviseleti rendszer-
rel. Végül azt kívánta, erősítse
meg a külügyminiszteri tanács
ellenőrző tanácsnak azt a határo-
zatát, hogy az amerikai, angol és
francia övezetekben még az idén
meg kell valósítani a földosztást.

Üdvözöljük Debreceenben Farkas Mihályt!

Örömmel üdvözöljük Debreceen-
ben Farkas Mihály elvtársat, az
MKP Központi Vezetőségének tag-
ját, a párt főtitkárhelyettesét.
Farkas Mihály nevére jól emlé-
keznek nemesak Debreceen, hanem
az egész Hajdúság dolgozóit is:
az 1945-ös nagysikerű tavaszi ünne-
pély szónoka volt. Hisszük, hogy
Farkas elvtárs most már külön-
böző emlékekkel távozik városunkból.

Az összeesküvők készítettek elő Mindszenty és Ravasz találkozóját

Az összeesküvők bűnperének rólytatóság főtárgyalásán a népbíróság folytatta Kiss Károly kihallgatását.

Az elnök a vádlott elé tárta 1944 áprilisának dátumával ellátott fájletölceseleti anyagot, amely többek között azt mondja, hogy az első feladat védekezni a szovjet hadsereg ellen és együttműködni a német hadsereggel. Ugyanebben az iratban azt hangsúlyozták, hogy szembe kell szállni az angolszász propagandával és a német hadsereg bevonulásától várják a zsidókérdés megoldását. Felhívták a tagokat szabotázások és kommunista-akciók megakadályozására. Ez az irat megállapítja, hogy a német érdek találkozik a magyar érdekekkel.

Az elnök a fájletölceseleti anyag egyes részeivel kapcsolatban tett fel kérdéseket a vádlottnak, aki hangzottatta, hogy kétségtelenül a német nemzeti szocialista ideológia behatása érvényesült ebben. Az elnök megállapította, hogy a közösség faji elgondolása nagyon hasonlít a Szálasi-féle „talajgyökér” ideológiához.

Mozgalmuk az egyházi vonalra is keresett kapcsolatot?

Igen, a protestáns vonalon.

Hédernek és Szentiványinak volt kapcsolata. A református egyházi tanácsnak, mint szakértők álltak rendelkezésére. Héder gazdasági vonalon, Szentiványi pedig Ravasz püspök mellett, mint külügyi tanácsadó.

Megkíséreltek valami érintkezést létrehozni a protestáns és a katolikus egyház között?

Igen, szó volt Ravasz püspök és Mindszenty primás találkozásáról. Ez a találkozó meg történt.

Kitől tudja, hogy megtörtént a találkozó?

Salátától.

Kiss Károly ezután előadta, hogy a választások után a nemzetgyűlési képviselők és törvényhatósági bizottsági tagok névsorát végignézték és 1-es, 2-es és 3-as jelzéssel minősítették az azon szereplőket. Egyesek általában olyan tagok lettek, akiket annyira ismertek és úgy ismertek, hogy a közösségbe való bekapcsolásra is esetleg alkalmasak.

Elmondotta ezután Kiss Károly, hogy a letartóztatás teljesen váratlanul érte őket.

A tárgyalást az elnök berokosztotta és annak folytatását hétfő reggelre tűzte ki.

Nagy Sándort jelölte elnöknek az ipartestület elöljárósága

A Debrecen és Vidéke Ipartestülete pénteken délután tartotta rendkívüli elöljárósági ülést, melyen a 26-i ipartestületi választás előkészületét tárgyalták meg. Beferjesztették a származást és az 1947. évi költségvetéstartozást. Az ipartestület hivatalos jelöltjeivel szemben előreláthatólag nem állhatnak fel ellenúllást. Komoly tárgyalások után állította össze a jelölő bizottság névsorát, mely az iparostársadalom minden rétegének általános tevékenységével találkozik. A mástól hte múlva megfartandó választások hivatalos jelölt

listáján a következők szerepelnek: Elnök: Nagy Sándor kőművesmester, alelnökök: Szilágyi József és Kónya József; számvizsgáló bizottság elnöke: Bilhari Gábor, Szekeres István, Bánlúti Béla; tagjai: Kovács István, Molnár Lajos, Katona Vilmos. Iparoszek elnöke: Pásztor Károly alelnökök: Fiftori Ambrus és Király Imre. Tagok: Balogh Béla, Asztalos Sándor, Törös Lajos, Erdel Mihály, Somogyi Tamás, Szabó Imre, Kovács Lajos, Csmill Mihály, Pethő László, Kiss Lajos.

Női ruhaszövet, egyszínű 9'98-tól kockás 11'10-tól

Karton, fejkendő, vászon, kanavás: nagy választékban

KRÓN

Degenfeld-tér 10. sz.

Kaliczky Ernő

Piac-utca 83.

Kerékpáralkatrészek,

szerszámok, műszaki áruk, fegyver és löszerek

Bús választékos faktariái áruok az RD. vásártu közönség rendelkezésére

Harányi divatház

textil, rövidáru, kon.ekció — vörshadsereg útja 22 szám

Aruraktáram minden igényt kielégit

Szabni tanít

PAPP GÉZA modellszalon, Szent Anna-u. 12.

Férfi divatszövetek

és női kabátszövetek nagy választékan olcsón vásárolhat

Hegyi posztó, belésárú

szaküzletében Degenfeld-tér 10.

KERESKEDŐBÁL március 15-én

az Arany Bika termeiben

Megszűnik a villanyáram korlátozása

A „Néplap” hírt adott arról, hogy a villanygyár egyik kazánja javítás alatt áll s erre az időre villanykorlátozást kellett életbe léptetni. A kazánt kijavították és a jövő héttől megszűnik az áramkorlátozás.

A SZAKSZERVEZETEK A DMTE-ÉRT

A Szakszervezet Szakmaközi Bizottsága foglalkozott a Debreceni Munkás Testvér Egyesület súlyos anyagi problémáival. Elhatározta hogy felhívással fordul az anyagi válságban lévő munkás sportegyesület megsegítése érdekében. Az üzemek kapacitása szerinti tervezetet dolgozzák ki, amelynek alapján egyszeri hozzájárulással a pillanatnyi nehéz helyzetéből megszabadítanák az egyesületet.

ÉJSZAKAI ÚTONALLÁS A SÁMSONI-ÚTON

Debrecenbe tartott szekerével Szilágyi Sándor nyiradonyi lakos. A Sámsoni-úton a gyalogjáróról egyszerre csak elbúgított három dorongos fiatalember, felléptek a szekerre, s a megrémült Szilágyit lerángatták róla. A dorongokkal agyba-főbe verték, majd kifosztották a ruháit. Az eszméletlenül fekvő Szilágyira a járőkelők bukkantak rá, s keltették életre, majd első segélyben részesítették. A három útonálló kézrekerítésére megindult a szigorú nyomozás.

SZÍNHÁZ

A CSOKONAI SZÍNHÁZ MÚSORA
Szombat délután: Egymillió dollar. Este: Bank bán. Díszelőadás.
Vasárnap délután és este: Egymillió dollar.
Hétfő: Egymillió dollar. A) és B) bérlet.
Kedd délután: Szál a mese szőve szárryan. Este: Három a kristály. Munkáelőadás.
Szerda délután: Luxemburg grófia. Este: Egerek és emberek. Premier-let.
Péntek: Egerek és emberek. O) bérlet.
IRODALMI KAMARASZÍNHÁZ
Vasárnap: Kis Eyolf. Csütörtök: Az Ady Társaság hangversenye.
Csütörtök délután: Házasság harmasban. Este: Egerek és emberek. A) és B) bérlet.

Szigeti Jenő, a kátfűző színművész vasárnap Debrecenbe érke. A debreceniek igen jól emlékeznek még a Csokonai-színház nagyszerű művésze, aki vasárnap délután az izr. hátközség dísztermében hosszú idő után ismét a debreceni közönség elé lép. (x)

ISMÉT ÉRKEZETT

Női, férfi gyermek köntökbát, pullover 19.66, harisnya, zokni, kész fehérnemű

tavaszi szövet, selyem újdonságok

KERECSEN Divatház

CSAPO-UTCA 8.

Ha jó ruhát akar venni, TESÉK

SZANTÓ-hoz

JÖNNI

férfi, fiú és gyermekruhák szép választékban. Külön mérték utáni szabóság

Csapó-u. 8.

Holnap szövetkezeti nagygyűlés az Arany Bikában

Negy lépéssel viszi előre a szövetkezeti gondolatot a vasárnap Arany Bikában rendezendő Szövetkezeti nagygyűlés. Ezen a megye minden részéből érkező szövetkezeti küldöttek, valamint a debreceni szövetkezetek tagjai vesznek részt, tehát képviselve lesznek a földműves szövetkezetek, termelő szövetkezetek és a

munkásszövetkezetek. A központi elnökök Vincze Gábor a szövetkezeti örvényről, a szövetkezetek fejedelméről és szervezetről és minden aktuális problémáról tájékoztató fogja a hallgatóságot. Előadás után pedig a különböző szövetkezeti problémáról, feladott kérdésekről adja meg a szakszerű választ.

MNDSZ

Március 18-án a következő helyeken tartunk ünnepi:

Belváros: Koczogh Akos, dr. Juhász Géza, Vég László.
Csapóker: Lantos Sándorné, Balta Ernőné.
Dohánygyár: kedden 12 órakor Ösz Józsefné.
Kerekostelep: Hajdú Róza.
Klinika: Balogh Elemérné, Demeter Istvánné.
Nyulás: csütörtökön 3 órakor Meryny Pálné, Tóth Mihályné.
Rákosi telep: Bánlúti Józsefné, Meryny Pálné.
Rokkantszövet: Fazekas Sándorné.
Szabótelep: Fazekas Józsefné.
Téglaskert: Ösz Józsefné, dr. Jakóbiryi Béláné, kedden 4 órakor.
Vagongyár: Gall Lajosné.
Wolffkatalin: Porkoláb Katalin, Hadnagy Ferencné.

A nőnap előadók hetfőn délután 5 órakor a nőszövetségben megjelenni

A vagongyári MNDSZ 16-án, vasárnap délután 5 órakor nagyszabású kultúrdeputánt rendez. Beszédet tart Molnár Győző rendőrfőkapitány, közreműködnek a Bartók-kollégium diákjai. Mindenkit szeretettel vár a vezetőség.

A selyemgubó ára

A kormány a selyemgubó idei bevélsési árát a következőképpen állapította meg: I. osztályú kg-ja 8, II. osztályú 4, III. osztályú (hulladék) 1 forint.

HOL SZÓRAKOZZUNK?

Csokonai-színház 15-én szombaton fél 7-kor BANK BÁN Ünnepi díszelőadás délután 3.ór EGYMILLIO DOLLAR 16-án, vasárnap délután 3 óra este fél 7.ór EGYMILLIO DOLLAR 17-én, hétfőn fél 7.ór EGYMILLIO DOLLAR A) és B) bérlet 34.	Kamara-színház 16-án, vasárnap fél 7 órakor

Ris Eyolf

Utóljára.

Vasutas nemzeti ünnepély

Hunyadi-u. 9. Szakszervezeti székházban

A MÁV forgalmi szakszervezet kultúrsoportja ma este 18 órai kezdettel **masoros estet** rendez, melyet reggelig tartó **tánc** követ. Közreműködik a MÁV szimfónikus zenekar és tánczenekar együttese, melyre mindenkit szeretettel vár a Rendezőség

APOLLO MOZI
ARAT A VIHAR
Főszerepben: Ray Milland—Paulette Goddard és John Wayne
Amerikai színes filmesoda.
Egy mindent elsőpró vihar és egy mindent túlélt szerelem csodálatos története

Vígyszínház-mozi
Debrecenben először! A legragyogóbb táncos, zenés amerikai vígjáték
Tavasza a Broadway
Főszerepben Mickey Rooney—Judy Garland
Előadások 3—5—7 órakor

Meteor-filmszínház
Szombat, vasárnap, hétfőn. Izzalom! Szerelem! Romantika!
Fényes Alice, Benkő Gy., Kiss Manyi
Előadások: szombaton fél 3, fél 5, fél 7, vasárnap 11, fél 3, fél 5, fél 7, hétfőn fél 5, fél 7 órakor

Gerdőglóvas

MEGNYILT

„KIS KORONA” söröző, étterem!

Csapó-utca 17. (Színház-átjáró). Allandóan meleg konyha!
Kifűző lajhorok. Minden este cigányzene.

Tisztelettel
Frank Jenő
vendéglősmester

Csokonai-színház
22—23-án, szombat, vasárnap este fél 7 órakor

Latabár Kálmán

a fővárosi operettszínház kiváló komikusa vendégfelleptével

Csárdáskirálynő

mulatón délután 5 óra o.

T A N C

a TÓTH cukrászdában
Kulcsár—Németh-dúó zenőjére

Nincs az a hatalom, mely ismét elrabolja tőlünk a szabadságot! (Petőfi)

Saját bevallásuk szerint

„észervekkel bebizonyíthatatlan“ a Magyar Közösség ideológiája

A debreceni összeesküvők arcképesarnoka

A meglepetések korszakát éljük — szokták mondani mostanában az emberek — és ez a megállapítás különösen alkalmazhatónak látszott a minap, amikor nyilvánosságra hozták a fasiszta összeesküvők debreceni résztvevőinek névsorát. Mint derült égből a villám, úgy hatott a nagyközönségre a látszólag szürke polgárok örzébe vétele és azok a jelentések, amelyek a földalatti mozgalomban való kétségtelen részvételüket bizonyították.

Meg kell azonban tárgyilagosan állapítsuk, hogy akik a leleplezett összeesküvőket a közéletből ismerték, egyáltalán nem lepődtek meg, sőt bizonyos mértékig természetesnek vették, hogy ezek az urak aktívan résztvettek a demokrácia elleni aknamunkában. Számunkra nem újjak ezek a figurák, ismertük jól őket a reakció ellen vívott szakadatlan harcainkból. Kezdjük mindjárt az elején.

Dr. Pándy Szekeres László

A tisztántúli fasiszta főszervező hosszú időn keresztül „kedvenc témája“ volt a „Néplap“-nak. Eltekintve a felszabadulás után elkövetett gaztetteitől, már a fasiszta rendszer alatti működése elegendő lett volna, hogy demokráciaellenes, reakciós magatartása minden kétséget kizáróan igazolást nyerjen.

Szekeres először Szegeden, majd a kolozsvári egyetemen volt hangadó a diákpolitikában. Turul fővezér lett és résztvett a hírhedt balatonlellei konferencián, mint a szélsőjobboldali diákmozgalom egyik dicsteljes reménye. Magánéletile is bővelkedett fasiszta megnyilatkozásokban. — Hangos örömmel nyugtázta annakidején a zsidók deportálását, uszított a Szovjetunió ellen, de amikor behívták katonának, kibújt a szolgálatból és kórházba utaltatta magát. Tehette, volt bőven protekciója. Nevelő apja vitéz Pándy Szekeres István, a Magyar Közösség egyik debreceni őstagja, vitézi székartó volt és bár mint jegyző sikkasztott, nem történt bántódása. Megírta az öreg Pándy a népbírói eljárást is, pedig egy-két év onnan is kijárt volna.

Szekeres László a főszervező Fitos Vilmosnak és Kiss Sándornak, a Parasztszövetség központi vezetőinek kebelbarátja volt és a felszabadulás után felsőbb megbízatásból állandóan járta az országot és szervezett. Az utóbbi időben már nyíltan is hangoztatta, hogy nemcsak a más világ jön és egy alkalommal nyilvános helyen ki is jelentette, „hogy rövidesen elhúzzák a kommunizmus notáját“. Parasztgyűlölő ember volt, a Parasztszövetség hajdúmezei vezetője, ez érthető, hiszen úriembernek tartotta magát és megvetette a parasztot. Munkatársát, dr. Sándor Lajost politikai megbízhatatlansága miatt

B-listázták a vármegyénél és onnan egyenesen a Parasztszövetséghez került, mint a B-listázott fasiszták utolsó menedékhelyére. A többiek sem maradnak el vézeik mögött.

Dr. Pethő József

főgimnáziumi tanár 1939 óta a Magyar Közösség és a Honszeretet tagja, Turul-vezér szélsőjobboldali, munkásellenes uszító. Környezetére vall, hogy anyja még a napokban is gatlás nélkül hangoztatta: „a munkások a legnagyobb ellenségeink“. Már mint Pethőéknek. (Ez különben igaz is.) Pethő, mint egyetemista Heidelbergben másfél évig tanulmányozta a hitlerizmust. Hazatérve a német-magyar kultúrtaársaságban végezte romboló munkáját és mérgezte a fiatalságot. Az oroszok elől nyugatra menekült és csak 1946 február 2-án jött haza. Természetesen leigazolták. Gyakorlati érzékére jellemző, hogy magánéletében különböző közelítési cikkekkel üzletelt.

Kalmár Gyula

református egyházi gondnokról kevesen tudták, hogy a volt kitűnő futó, mint a Magyar Közösség dacos „családfője“ vezette előre hivatali elfoglaltságán túlmenően a közösséget. „A fajszeretet egyetlen járható útján a magyar éjszakában és a faji öntudat varázsával fejleszt a tömegek önismeretét.“ Ez kissé értelmetlen ugyan, de éppen ezért annál hasznosabb, — így írta elő a Magyar Közösség ideológiája.

Balázs János

egyetemi műszaki tanácsnok, az utolsó pillanatban megválasztott és azonnal kompromittált villanygyári igazgató sem ma születtél jobboldali. Kitűnően dolgozott annakidején a Hungarista Bajtársi Egyesületben, a legszélső jobboldalibb egyetemista szervezetben. A felszabadulás óta eltelt időben többször uszított a munkáspártok ellen és benső barát-ságban állott azzal a dr. Szabó Imrével, akinek eltávolítását egy-öntetűen követelte az egyetemi munkásság. A szénvállás idején nyíltan hangoztatta, hogy a felelősség a munkáspártokat terbeli és megrágalmazta Vas Zoltánt is. Az összeesküvő bokréta egyik mákvirága.

Biky Gábor.

Egyáltalán nem ismeretlen személyiség a „Néplap“ olvasó táborá előtt. Patinás ellenforradalmár még 1919-ből, Nemszövédalmi keresztjét az ellenforradalomban való aktív közreműködéséért érdemelte ki. Több ízben, már egy évvel ezelőtt megbélyegeztük demokráciaellenes magatartását és rámutattunk fasiszta multijára. 1938-ban a Kossuth-szobor előtt nyilvánosan Duce- és Führer-dicsőtő beszédeket tartott. Ő is nyugatra menekült, mint összeesküvő társai és hazatérése után azonnal belépett a Független Kisgazda Pártba, azonban még ott is spicli szerepet töltött be, — a Szabadság-pártnak spicliszedett. Az iskolában számtalanszor bebizonyította sötét korlátoltságát és fasiszta beállítottságát. Nép-ügyességi eljárás alatt áll most is, mert a diákok előtt hangoztatta, hogy nem szereti a munkásságot és a szakszervezetek és

földreform ellen uszított. Végül már tanártársai is kérték leváltását, de Biky tanár úr mégis a helyén maradt.

Méltó társa az összeesküvésben a korlátozott Bikynek

Tóth Dezső

tartalékos főhadnagy, egyetemi tisztviselő. Utolsó lehelletéig, 1945 május közepéig harcolt az amerikaiak ellen és bár 1940 óta tagja a Magyar Közösségnek, hazajövetele után azonnal leigazolták.

Simán keresztülcsúszott az igazolásán

dr. Tolvaj Márton

tanársegéd is, aki pedig operálás közben is Hitler dicsérte és a felszabadulás óta állandóan uszított a demokrácia ellen. Tolvajnak viszont volt komoly ideológiai előképzettség, hiszen „Csab-vezérént működött már 1930-ban és Kelemen Sándor fasiszta „filozófus“ leghűbb tanítványa volt.

Így fest a debreceni fasiszta összeesküvők díszes arcképesarnoka. Céltáik és módszereik mellett szellemi és erkölcsi képességeikhez. Mindnyájan a Magyar Közösség és a Honszeretet illusztris tagjai voltak, mindnyájan átérték és vállalták a magyar Klu-Klux-Klan szervezeteknek összes ostobaságát és aljasságát. Jelölmező a szervezet beillótlóságára, az esküt, amit fejtételkor elmondtak.

„Fogadom — így hangzik többek között —, hogy ellenségeinknek, zsidóknak, germánoknak, szlávoknak, oláhoknak boldogulását egyediben és összességükben egyaránt megakadályozom.“ A Magyar Közösség még 1938-ban megalakult faj-hig- és mély-magyar célzattal, sovinszta, nagyhatalmi ideológiával. A látszó kedvéért bejelenték a germán-ellenes tendenciát is, azonban a gyakorlatban kizárólag a zsidók és zsidók megemmisítését hajtották végre. Nem véletlen, hogy a debreceni összeesküvők mind elmenekültek a németekkel és következetesen harcoltak mellettük utolsó lehelletükig. Fő ideológusuk

dr. Szabó Gyula,

Gömbös kalandortársa, a „Magyar Boldogulás“ egyetlen útjain című művében könyvtalkoztatta az ígét és ezt a hitvallást kellett kövessék tűzőn-vizen a testvérek. A debreceni „Rosenberg“ meghatározása szerint, igaz magyar csak az lehet, „aki átérzi és megérti történelmi társainak, idegenek számára fel foghatóan, észervekkel bizonyíthatatlan misztikus csodáját, mely faji különállásunk értékeink és felsőbb rendűségünk tudatára ébreszt.“ Szekeres, Sándor, Pethő, Kalmár, Biky, Balázs, Tolvaj és Tóth tudatára ébredtek az észervekkel bizonyíthatatlan misztikus csodának. Számunkra nem is volt ez misztikus és csoda, hanem egyszerűen eszköz a tömegek félrevezetésére, hogy visszaállíthassák a feudális Magyarországot. —Só—

A zsúfolásig megtelt villamos beleszaladt egy másféltonnás teherautóba a Csapó-utcán

Csodával határos módon sérülés nem történt

Könnyen végzetessé válható súlyos karambol történt a Csapó-utcai gyűmölcs piac előtt.

A város központja felé haladó, utasokkal zsúfolásig megtömött villamos beleszaladt egy másféltonnás teherautóba.

Eg ydarabig maga előtt toltta, majd a villanyoszlopnak szorította, amely a nagy nyomástól teljesen meggörcsült. A recsegéropogósra, ablak csörömpölésre összefutottak a járókelők is, a villamos utasai pedig pánikszerűen ugráltak le a kocsirol. Megmagyarázhatatlan véletlen folytán, szinte a csodával határos módon semmi sérülés nem történt.

Annak ellenére, hogy az autó üvegei teljesen betörték és a soffor-ülésben három személy is szorongott. Miután az autó a villanyoszlop és egy fa közé volt szorítva, a soffor-ülés kijaratát pedig egyik oldalról a villamos, másikról a vasoszlop zárta el, a bennülnöket a tönkretelt szélvédő ablakon keresztül lehetett csak kiszabadítani. Az autó üzemképességéig eljutott, a benzint kifolyt, de szerencsére nem gyulladt ki.

Simon Béla, a 8. számú villamoskocsi vezetője a balesetet a következőképpen adta elő:

— A kocsit a megengedett se-

bességgel vezetem, a Burgundia-utcai megállótól az Arany Bika felé. A gyűmölcs piac előtt egy teherautó a fasorban, tehát az úttestől távol hajtott. Egyszer csak, mintegy két méterrel előttem, minden látható ok nélkül és minden jelzés nélkül a villamos elé kanyarodott.

Igy az összeütközést megakadályozni már nem lehetett. Minden eszközzel fékeztem, hogy az összeütközés leállítását csökkenti tudjam és sikerült is minden sérülés nélkül a veszélyes karambolból meérskelni. Semmiképpen nem érzem magam hibásnak, mert jelzés nélkül hajtott élem a teherkocsi sofforja.

Illés Tóth Zoltán soffor, a Kiss Sándor-féle autófuvarozó másféltonnás kocsijának vezetője vallomása szerint miközben a fasorban hajtott

egy járókelő ugrott eléje és ezért levágtá a volánt.

Nem vette észre a közeledő villamost, amely a kocsi hátulról kapta el és a villanyoszlophoz szorította.

A helyszínrre érkezett rendőri és műszaki bizottság fogja a részletek pontos ismeretében a tényállást megállapítani és az eljárást megindítani.

KÉT ÉVE

„A feudális nagybirtokrendszer megszüntetése biztosítja az ország demokratikus átalakulását és jövő fejlődését, a földesúri birtokok parasztközre adása megnyitja a politikai, társadalmi, gazdasági és szellemi felemelkedés útját az évszázadok óta elnyomott magyar parasztság előtt.“ — így hangzik az Ideiglenes Nemzeti Kormány rendelete a nagybirtokrendszer megszüntetéséről és a földműves nép földhözjuttatásáról.

„E rendelet kihirdetése napján életbelép és végrehajtása azonnal megkezdendő. Debrecen, 1945. évi március hó 15.“ — Ez áll annak a kormányrendeletnek a végén, mely egyszerre — ahogy később a törtévény is mondja — „valóra váltotta a magyar földművesnép évszázados álmát és birtokába adta ősi jussát, a magyar földet.“

1945. március 15-én valóra váltak a parasztság 1848-as zsenge márciusi álmai: megkapta az ősi jussát, melyet nem kell többet féltenie, míg mellette áll és örökké felette a magyar népi demokrácia. S amíg a parasztság is mellette áll s élni-halni kész az ő országáért, az ő demokráciájáért.

szerített parasztságot: erre jellemzően elég megemlíteni a hazai rög-höz szinte közmondásszerű hátszój ragaszkodó magyar parasztság századforduló kiávdorlását.

S aztán Bethlenék, Nagyatádiék „a földbirtokok helyesebb megosztásáról“ szóló hírhedt „földreformja“, mely olyan „vakulj magyar, ne lass tot!“-féle elv alapján kiúsztott, súlyos feltételekkel — fél és egy holdakat — néhány ezer nincstelenné.

1945 március 15-én valóra váltak a parasztság 1848-as zsenge márciusi álmai: megkapta az ősi jussát, melyet nem kell többet féltenie, míg mellette áll és örökké felette a magyar népi demokrácia.

S amíg a parasztság is mellette áll s élni-halni kész az ő országáért, az ő demokráciájáért.

Ennyit ér az adott szó?

Óry István főispán 1945 december 8-án azt az ígéretet tette Pfeiffer Zoltánnak Debrecenben, hogy azon az úton fog haladni, amit ő mutat.

1947 március 12-én Pfeiffer Zoltán kilépett a Kisgazdapártból.

Óry István ma is a Kisgazdapárt debreceni szervezetének élnöke.

Magyar ember betartja a szavát.

NÖVÉNYVÉDŐSZEREK

konyhakerti és gazdasági

VETŐMAGVAK

nagy választékban kaphatók

SZABÓ ISTVÁN

MAGKERESKEDÉSÉBEN

PIAC-UTCA 18 SZ.

BIODIT

D-vitamin takarmánypótszer és

BIOMESZ

szén-savas takarmánymész

Az okszerű takarmányozásnál nékülözhetetlen

K a p h a t ó:

Mezőgazdasági Szövetkezési Központnál

Budapest, V. Alkotmány-u. 29

valamennyi vidéki kirendeltségénél és tagszövetkezeténél

MAYER

URISZABÓ SÁG

KOSSUTH-UTCA 29 SZÁM

Sómalmot állít föl, s éviült kazánthelyezéje üzembe

az István-malom szakképzett műszaki gárdája

Közel egy éve, tehát a borzalmas rombolás után másfél évvel is izzott még a parázs Debrecen és a Tiszántúl egyik büszkesége, az István-malom romjai között. A roppant erejű robbantás és a nyomán támadt tűz, amit a vandál német hadra menekülése utolsó pillanatában, 1944 október 19-én lobbantott lángra, tönkretette a hatalmas gépházat és elhagyhatta az ötemeletes épületben elhelyezett koptató, őrlő és keverő berendezéseket.

Csupán az őrlőüzemben 72 hengerek és 15 közhenger pusztult el, melyek még most is ott hevernek összeegyeztetve, összerakva a kiégési épületi csontjait között.

A tűz ereje 15 centiméteres tömör acéltengelyeket gőrbőlített, hajlított össze fonott kalászként. Az ötödik emeletről transzmiszió nélküli tengely és görszegek lógnak le, ami még tragikusabbá teszi a látványt. A német barbárok ezt hagyták ránk, örök memóriaként a „fégyverbarátság”. Mikor pedig az üzem munkáit, művezetői és tisztviselői mentem próbálták üzemeltetni, ahol sok éves munkásságukat kifejtették, az SS-legendék gépfegyvert fogtak rájuk. Nem volt segítség, az üzem a tűz martaléka lett.

Több, mint száz éven keresztül, 1843-ban épült a malom.

Nevéhez a rosszméltú Habsburg-dinasztia egyik sarjának, Istvánnak emléke fűződik, ezentúlben a többi malmokkal, melyeknek általában női nevet adnak, mint Hona, Gizella, Viktória. Azóta egyszer már légezt a malom 1894-ben és négy munkásáldozatot követelt. Emléküket a gyár területén egy kis domo őrzi. A fejlődés olyan nivóra emelte az üzemet, amely minden korszerű követelménynek megfelelt. Specius berendezések, parafin laboratórium, egyedülálló buriznkészítő üzem volt, mely a gyerekek által jól ismert „zizi” édesség alapanyagát gyártotta és még a külföldet is innen látták el ezzel.

A burizngyártás is itt folyt egyedül az országban. A malom napi teljesítménye 30 vagon liszt volt.

A silóban 600-650 vagon gabonát tárolhattak. Az exportállások jórésze is innen bonyolódott le.

Az állandó alkalmazottak száma közel kétszáz fő volt. Most összesen 62-en vannak foglalkoztatva, részben a raktárban, gépházban, olajmalomban, meg a telepen lévő sőjvédéki raktárban. A teljesen romokban heverő üzem helyreállításáról nem igen lehetett beszélni, de a megmentett siló és raktárházak körüli törmelékét elhordani, a roncsok közül kihaláztott utat részben új üzemképes gépeket, olajmalomt is átszállítani már 1945 tavaszán nekiláttak az alkalmazottak, tisztviselők és munkások egyaránt. Most már hosszú ideje működik a Tiszántúl egyik legprecízebb, nagyteljesítményű olajmalomja, napi 50 mész termeléssel, valamint egy hántoló és kukoricadaráló készületek. Csupán a közel-látás nem utal ki örömi valót és így áll a gép — panaszolják a munkások.

Természetesen pénzre, sok pénzre lenne szükség, hogy az üzem hamvaiból főnixmadárként újra feltámadjon. Addig is, amíg erőforrás kerül, komoly terveknek török fejüket az üzemiek, hogy a gyárat tovább fejleszthessék és az alkalmazottakat foglalkoztatni tudják.

Sómalmot akarnak felállítani és a sőjvédéki igazgatósággal már előrehaladott tárgyalások folynak. A kevéssé sértült raktárakat helyreállítják és még sok életre való ötletet valósítanak meg közösen a szakképzett műszaki gárda segítségével. De az is kelzene ehhez, hogy a közéleti kormányzat, a város és a Rendőregyesület a régen fennálló irázásait minél előbb rendezze.

Az üzem dolgozói már az utási munkálatoknál megmutatták, hogy összeforrtak a malommal. Csak a kockázatos árán alkarták megmenteni a berendezést, de a ne-

metek géppisztolyt szegtek mellüknek. Így is sikerült titokban Zentai János főmolnárnak, Vékony Sándor főgépeznek és Zana János tisztviselőnek néhány fontos berendezést megmenteni és a kanzókat fagymentesíteni. Most is ők vállalják a legtöbb munkát, a Csabára áthelyezett Vékony kivételével. Nem marad mögöttük az üzemi bizottsággal az élön az üzem többi dolgozója sem. Az egészségtelen, fojtó levegőjű olajító munkáit panaszolnak azonban a rossz munkahely és a méltánytalan fizetés miatt. Szemérmé Giza szakképzett munkás órábère 1.26 forint, ami egészségtelen és nehéz munkájához viszonyítva valóban nem megfelelő. Mások még annyit sem érnek el.

Az éjszaki munka igen terhes és a budapesti központi igazgatóság mégis süket fülekkel megy el a kérdés mellett.

A munkásság együttműködése kifogástalan. Válltva harcol és dolgozik a két munkaspárt, az üzemi bizottság tagjaival együtt, hogy az újítás gyorsabb, a munkafegyelem szilárdabb és dolgozók életszíntvona, ennek arányában minél nagyobb mértékben emelkedjék. Az alkalmazottak s velük Debrecen minden lakosa reméli, hogy az István-malom egykor ismét a régi hírnevének megfelelő előkelő helyen szolgálja majd a magyar gazdasági életet.

Vég László

Sürgősen orvosolni kell a kereskedelem jogos sérelmeit

Több alkalommal foglalkoztam már a „Néplap” azokkal a problémákkal, amelyek a kereskedő társadalomnak különösen fájó pontjai. Ezek a bajok szünet nélkül állandóan gyarapodnak. Az újabb intézkedések újabb hibák forrásai válnak, amelyekre rámutatni a telesség. Ma a kereskedők közül egyre inkább kihullanak azok, akik csupán a konjunkturális lehetőségeket használták ki. A megmaradtak nagyrészt régi, szakképzett, megbízható kereskedők érdekét figyelembe venni a kormányzat számára nem közbűbös.

Eppen ezért jogosan sérelmezik a kereskedők, hogy újabb, a régi rendszer módszeréhez hasonló „kijelölések” készül részben még mindig a kormány a hatóságiparés elemi cikkeket árusításánál.

Az a kívánságuk, hogy akiknek érvényes iparigazolványa van, annak joga legyen bármit árulni.

Ha hármiben bűnös, adóeltitkolásban, árdrágításban, akkor ítélettel zárják ki a kereskedelemről, de ne tegyenek különbséget kereskedő és kereskedő között.

A falusi szatócsok érdekében is meg kell említeni azt a hátrányos intézkedést, hogy csak vásárlási igazolvány ellenében juthatnak olyan textiláruhoz, amit azelőtt is tartottak. Az illetékes kereskedelmi kamarának kell olyan jogot biztosítani, hogy a területén lévő kereskedők igénylését elbírálhassák és kérelme fölött döntsön.

Orvoslásra vár a vidéki kereskedők költségtényezőinek kalkulációjában állítása is.

Jelenleg a vidéki kereskedő felutazik Budapestre, ahol befizeti a gyárnál az összeget. Egy hét múlva újra felemegy, ígérettel megnyugtatták végül, talán több hét után, a harmadik esetben elhozzhatja áruját is. Ez költséggel jár. A gyárak kalkulációjában mint százalékos térítés szerepel ugyan ez a költségtényező, de nem fizetik ki a kereskedőknek. A csomagolás pedig nemcsak gyatra, de külön költséga a kereskedőknek.

A gyárak kapzsiságára jellemző az is, hogy egy újabb rendelet a gyárak forgalmi adóját 15-ről 20

százalékra emelte. Erre a textilgyárak körvívében
felszólították a kereskedőket, hogy hónapokra visszamenőleg térítsék meg a különbözést.

A kereskedő hogyan teremtesse elő a fogyasztótól ezt a differenciát? A gyárakhoz előre befizetett összegek is érzékeny veszteséget jelentenek. Ígéretet már kaptak ugyan, hogy ezt megszüntetik, de annál többet még nem. Ha meg nem szüntethető, akkor mint előskötő legyen számitásba veve és engedményt kapjon ellenében a kereskedő.

A rendezetek maguk is nagymértékben megritkezték, megszüntítik a kereskedőket. A típus motor- és kötszövött árukra kiadott 100.005 és 100.008-as rendezetek most újabb intézkedés megváltoztatta.

Általában a rendezetek majdnem több, mint a kiadott áru.

Ha a kereskedelmi kormányzat komolyan veszi azokat az ígéreteit, amelyek a kereskedők jogos sérelmeinek tekintetbe vétele-re tett, akkor ezeket kell elsősorban figyelembe venni és sürgős intézkedéssel orvosolni.

Megalakult a KIOSZ

A legnagyobb taglétszámú önálló szakmai érdekképviseletek vezetői kimondták a Kereskedők Országos Szabadszervezetének (KIOSZ) megalakulását. Az új érdekképviseleti központhoz a Textilkereskedők Országos Szabadszervezete, a Vásári és Piaci Kereskedők Országos Ipártarsulata, valamint a KEKOSZ már bejelentette csatlakozását. Az alakuló ülésen résztvettek a füzkerkereskedők, a droguisták és illatszerek érdekképviseletének vezetői is. Ezek a szakmak, melyek jelenleg a KOKSZ taggyűlései, elhatározták, hogy rendkívüli közgyűlést hívnak egybe, amelyen kimondják a KOKSZ-ból való kiválást és az újonnan megalakult szervezetbe való betelepésüket.

Női ballon
női kabát

Férfi ballon
férfi kabát

megbízható

GRÜNFELD

minőségben

Kistempom mellett

Ez volt március tizenötödike

Részlet Petőfi Sándor naplójából

Pesten március 14-én az ellenzéki kör gyűlést tartott, mely ősi szokás szerint eredménytelenül oszlott szét. E gyűlésben megerősítettem, hogy a tizenkét pont petőfiképpén folyujtassák a királynak, meg pedig rögtön, de az akkor virágzott tablóbíró szellem Pontiusától Páldushoz akarta vinni a dolgot, úgy hogy valamikor a huszadik században lett volna vége. Egyebiránt jó, hogy így történt... kicsoda nyomorúság, kérték akit, midőn az idő arra int, hogy követelni kell, nem papirossal lépni a trón elé, hanem karddal... a fejedelmek úgy sem adnak soha semmit, azoktól, amit akarunk, el kell venni.

En nem voltam jelen az ellenzéki kör gyűlésén. Akkor este Jókai mondta el eredményét, vagyis eredménytelenségét nagy keserűséggel és teljes levertséggel. Halatára magam is elkecsereátem, de el nem csüggedtem.

Az éj nagy részét ébren töltöttem feleségemmel együtt, bátor, lelkesítő, imádtott kis feleségemmel, ki mindig buzdítólag áll gondolataim, terveim előtt, mint a hadsereg előtt a magasra emelt zászló. Azon tanácskozunk, mit kell tenni? Mert az határozottan állt előttünk, hogy tenni kell és mindjárt holnap... hátha holnapután már késő lesz!

Logikailag a forradalom legelső lépése az egyszerűségű jó közértesége szabadá tenni a sajtót... azt fogjuk tenni a többi istenre bízom és azokra, kik rendelkeznek, hogy a kezdeteket folyatassák; én csak arra vagyok hivatva, hogy az első lökést tegyem.

Holnap ki kell vínunk a sajtószabadságot! és ha lebövdöznék? isten neki; ki várhat ennél szebb halált?

E gondolattal aluttam el. Korán reggel az ifjak kávéházába sételtem. Az úton Vasvári Pállal találkoztam, mondtam neki, hogy menjen Jókaihoz s ott várjanak meg együtt engemet. A kávéházban még csak néhány fiatal ember volt, kik nagy bisan politizáltak. Buljovszky Gyulát, ki közöttük volt, meghittam Jókaihoz, a többieknek meghagytam, hogy az érkezőket tartsák itt, míg vissza nem jövünk.

Haza menvén, előadtam szándékomat a sajtó rögtöníi fől szabadságáról. Társaim bele egyeztek. Buljovszky és Jókai proclamatiót szerkesztettek, Vasvári és én föl s alá jártunk a szobában. Vasvári az én botommal hadonászott, nem tudva, hogy szurony van benne; egyszerre kiröpült a szurony egyenesen Bécs felé, a nélkül, hogy valamelyikünköt megsértett volna.

— Jó jell! — kiáltunk föl egyhangúlag.

Amint a proclamatio elkészült s indulófében voltunk, azt kérdém, kicsoda nap van ma?

— Szerda — felelt egyik.

— Szerencsés nap, mondám, szerdán házasodtam meg!

Lelkesedéssel és a sors iránti bizalommal mentünk vissza a kávéházba, mely már tele volt ifjakkal. Jókai a proclamatiót olvasta föl, én nemzeti dalomat szavaltam el; mind a kettő riadó lötszével fogadtattott.

(A nemzeti dalt két nappal

előbb, március 13-án írtam, azon lahomára, melyet az ifjúság március 19-én akart adni, mely azonban az addigi események következtében szükségtelenné vált, emarad. Míg én az egyik asztalnál a nemzeti dalt írtam, feleségem a másik asztalnál nemzeti fejkötőt varrt magának.)

A kávéházban azt határoztuk, hogy sora járunk az egyetlen ifjúságot, s majd teljes erővel kezdjük meg a nagy munkát. Először az orvosokhoz mentünk. Szakadt az eső, amint az utcára léptünk s ez egész késő estig tartott, de a lelkesedés olyan, mint a görögök: a víz nem oltatja el. Az orvosí egyetlen udvarában ismét fölolvastam Jókai a proclamatiót és én elmondtam a nemzeti dalt. Innen a mérnökökhöz, csekkől a seminariumba a jogászokhoz vonult a számban és lelkesedésben egyaránt percentként növekedő sereg. A seminarium csarnokában énként állott egy professzor és ezt mondta nagy pathoszal:

— Urak, a törvény nevében... Többi szavát elnyelte a sokaság menydörgő kiáltása, s a tisztelt tanár többé nem juthatván szóhoz, szépen elkotródott. A jogászok rohantak ki az utcára, hogy veltünk egyesüljenek. Közülük Vidács emelt szót, elmondta, hogy professzorai a tartandó lakomában részvevőt eltöltötték kicsapási büntetés mellett. Kucuj és bosszankodó kifakadások a hallgatóságban. De a lakoma már csak mellékes dolog volt. Jókai ismét fölolvasta a proclamatiót s a tizenkét pontot s én velem elszavaltatták a nemzeti dalt. Mindkettőt fanaticus lelkesedéssel fogadták, s a refráiban előljövő „esküszünk”-t mindannyiszor oly

visszaharsogta az egész sereg, mely a ténen állt.

— Most menjünk a censorhoz és vele írassuk alá a proclamatiót és a nemzeti dalt! — kiáltott valaki.

— Censorhoz nem megyünk — feleltm —; nem ismerünk többé semmi censort, el egyenesen a nyomdából!

Mindjárt bele egyeztek és követtük.

Landerer nyomdájára legközelebb volt hozzánk, oda mentünk. Jókai, Vasvári, Vidácsot és engem neveztek kiküldötteknek, hogy a sajtót lefogaljuk. Mi megcstük azt a nép nevében, s a tizenkét pontot és a nemzeti dalt rögtön nyomni kezdték. Ez alatt kín lelkesítő beszédek tartottak Egresti Gábor, Degré, Vasvári, Jókai stb. Dél felé elkészültek a nyomtatványok, amelyek czenként osztattak szét a nép között, mely azokat részeg örömmel kapkodta. Délután három óra gyűlést hirdettünk a múzeum terére, s a sokaság eloszlott.

A szakadó eső dacára mintegy 10.000 ember gyűlt a múzeum elé, honnan a közhatározat szerint a városháza felé mentünk, hogy a tizenkét pontot magokénak vallják a polgárok is és velünk egyesüljenek. A tanácssterem megnyit, s megtelt néppel, először. Rövid tanácskozás után a polgármester a tizenkét pontot, s az alatt álló sokaságnak az ablakból lemutatta. Óriási kilörése a lelkesedésnek! Egyezre az a hír szárnyal, hogy katonaság jön... körülnéztem, hogy az arcokat vizsgáljam, egyetlen egy ijedt arcot sem láttam... minden ajkón e kiáltás: fegyvert, fegyvert!

Ezen, különben alapatlan hír, félindulást okozott, hogy

Nyáry Pál és Klauzál tovább beszéltek egy óránál, anélkül, hogy beszédeikből egy-egy töredék mondatnál többet hallottunk volna.

— Budára, Budára!... a helytartó tanácshoz!... nyitassuk meg Tánácsos börtönét!... Budára!...

Ezek voltak a nép leginkább és legtöbbször hallható kiáltásai. Végre választmány nevezetűt ki Budára menendő, s a helytartó tanácsot fől szólították, hogy a censurat rögtön eltörölje, Tánácsot szabadon boecassa, s a katonaságnak rendezet adjon, miszerint ügyeinkbe semmi szin alatt be ne avatkozzék. A választmány tagjai: Egresti Sámuel, Gyurkovics Máté, Irányi Dániel, Irányi József, Kacsokovics Lajos, Klauzál Gábor, Molnár György, Nyáry Pál, Petőfi Sándor, Rottenbiller Leopold, Staffenberger István, Tót Gaspár, Vasvári Pál.

A választmány legalább 20.000 ember kíséretében föment Budára a helytartó tanácsához és eladta kívánatait. A nagyméltóságú helytartó tanács sápadt vála és reszketni méltóztatott és öt pernyi tanácskozás után mindenbe bele egyezett. A katonaságnak kiadott a tétlenség iránt a rendelet, a censura eltöröltetett, Tánácsos börtönajtója megnyit. A rab irón diadallal hozta át a tömegtelen sokaság Pestre.

Ez volt március 15-ke. Eredményei olyanok, melyek e napot örökre nevezetessé tessék a magyar történetben. Események folytatásának ez közönséges volna, kétségkívül, de tekintve annak, ami volt, kezdetnek nagyszerű, dicső. Nehezebb a gyermeknek az első lépést megtenni, mint mér-földeket qyalogítani a megléti em-bernek.

Talpra legények! ha most fel nem keltek, fekünni fogtok a világ végéig (Petőfi)

Zaj a Nemzeti Bizottság körül avagy tanulni nem szégyen

A Nemzeti Bizottságokat a demokratikus pártok közös akarata teremtette, hogy irányítói legyenek az útjavesztett magyarságnak. Parasztok, munkások és értelmiségiek a tagjai; ismerik az életet, a nép kívánságait, fölemlik a szavukat, nihielyt baj támad valahol; a kormány is hozzájuk fordul minden közös vállalkozáskor. Szükség lesz rájuk mindaddig, amíg meg nem tisztul a közvélemény legalább annyira, hogy például a népellenes összeesküvéseket egy hang sem védi, sajnálgatja többé. Ma még messze vagyunk ettől. S még messze vagyunk, elemi érdeke minden pártnak, ha valóban demokratikus, hogy óvja a Nemzeti Bizottság tekintélyét. Aki az ellenkezőjét cselekszi, vagy maga alatt vágja a fát, vagy nem demokratá.

A „Debrecen” csüdtörtéki szövegében már most megjelent néhány irásbeli dolgot, csak úgy impurumban. Ami engem személy szerint illet belőle, szóra sem érdemes. A „Debrecen” haragszik rám, — még az volna szép, ha dicserne. Embert barátjáról, s igazán zokon venném, ha barátainak képzelné valaki olyankat, akik azt írják például: „egy elnöknek, mégha a Nemzeti Bizottság elnöke is, mindig tárgyilagosságnak kell lenni”. Ez a mégis az azt jelenti, hogy a Nemzeti Bizottság egészen utolsó testület ugyan, de azért el lehetne várni legalább az elnököktől legalább annyit stb. Amennyiben ez a mégis a nem elvárás, csak újabb meggondolatlan támadás a Nemzeti Bizottság ellen. Ezt pedig nem tettelemem jól a Kisgazdapárttól, mert mint fentebb mondtam, amelyik párt a Nemzeti Bizottságot támadja, vagy gyöngéltető a vezetősége, vagy nem demokratá.

Lehet, akadnak a „Néplap” olvasói közt, akik azt gyanítják: Persze, hogy nem demokratá. De én mindjárt bebizonyítom, csak arról, arról van itt szó, hogy a cikk szerzője nem tud írni. Hiszen a Kisgazdapárt annyira tiszteli a Nemzeti Bizottságot, hogy hónapok óta be sem küldi képviselőit a politikai albizottságba.

Azt sem lehet fölténni egy politikai lapról, hogy ne tudná: a Nemzeti Parasztpárt nem marxista. Ez is csak az avatatlan fogalmazó bottása; nem tudja pontosan kifejezni magát. De hisz ezen könnyű segíteni: kitűnő népiskolák vannak. Tessék beiratkozni, a tanulás nem szégyen; még talákozhatunk is az egyetemen 15—20 év múlva.

Vagy hát épp a „Debrecen” ne tudná, hogy az ő pártja igenis nem vállalja Petőfi? „Bocsánat, a cikk nem ilyen hétköznapi hangzik, aszongya hogy: „Petőfi izzó hazafiságát” Dehogy vállalják ok Petőfi! Mihelyt átvetik a Petőfi-mozgót, első dolguk volt, hogy átcserezték a cégtáblát Vig-mozgóra. Ez való nekik: ami vég, szórakoztató, büféjelítető, nem holmi forradalmár versfaragó, aki ha ma élne, hallani sem akarna a m. kir. jogfolytonosságról.

S ha még akad olyan atalkodó, aki ezek után sem látja be, hogy a csüdtörtéki tollnokoknak nincs egyéb nyavalyája, csak épp nem tudnak a tollal bánni, azokat is meggyőzi, remélem, a vezércikknek az a része, ahol épp azt próbálják bizonyítani, mennyi témentelen sok köze van helybeli koalíciós atyánkfiainak 48-hoz. Hadd idézzem ezt szözerint: Különben félek, el sem hinnék: ... ha valaki közel áll a 48-as eszméhez, a szabadságharchoz, az elsősorban a Kisgazdapárt táborá; hiszen 1948 nemzeti forradalom volt, a nemzet szabadságjogáért és alkotmányáért fellángolt polgári sánezeti mozgalom volt. Időig atimmel, de figyelem, figyelem. most jön a jovo: „A ne-

messég önként lemondott jogairól, fontos szerepet kapott a polgárság és élen járt az ifjúság, mely mindent elsőprő lelkésedéssel 1948 március 15-én kivívta a legelémibb szabadságjogokat.” És kész. Megvallom, kétszer is megdörzsöltem a szemem. Minden kamassz tudja, hogy 48-ban nemcsak nagylelkű nemes urak és orszóslánszvíű nyársopolgárok kapcsolódták egymás kezéből a fontos szerepeket, folyt ott bizony vér is, még pedig, mi tagadás, sajnós, legdövebben a parasztlak vére. Róluk írta Petőfi: „Tiszteletjétek a

közkatolnókat, Nagyobbak ok, mint a hadvezérek.” Fránya parasztlak vérezték bizony — mondjuk finoman: kiszáradt —, a mai kiszáradt ősei. Ki merné meggyanusítani a Kisgazdapárt helyi nagyvezérkárát, hogy ezt ne tudná. Dehogy nem, az istenadja, — csak azt volna jó tudni, mért hagyja, hogy olyanok cikkezzenek a nevében, akik a legfontosabbat felejtik ki fogalmazványukból. A parasztlakot, a kiszáradtát. Epp a kiszáradtát! S mért bocsát gondos útjavítás nélkül kéziratos a nyomdába a „Debrecen” szerkesztőségé olyan demokratáktól, akiknek más sem motoszkál az agyában, mint nemes urak és polgárok, parasztlak nem, tévedésből sem? Azt képzelték, hogy az ő olvasóiknak jó minden szecska?

JUHÁSZ GÉZA.

Debrecen mentőszolgálatára felülmúlja a békebelit

A felszabadulás óta komoly gondot okozott Debrecen városának a mentő- és tűzoltószolgálat ellátása. A fasiszták elcsúsztatva a város felszerelését és hosszú hónapokon, sőt éveken keresztül a legnagyobb nehézséggel kellett megküzdenni a tűzoltóknak. Jakobinyi József tűzoltó alezredes Debrecen és Hajdú vármegye tűzoltóparancsnoka céludatos és kővelkező munkával a tűzoltóság minden egyes tagjának részvételével végül megteremtette az újjáépített tűzoltó- és mentőszolgálatot. Az elmúlt héten készült el, vált véglegessé az új tűzoltó-

és mentőfelszerelés, amelyeket a tűzoltóparancsnok bemutatott a debreceni sajtó képviselőinek.

— A legkomolyabb problémát a mentőkocsik hiánya okozta — mondotta Jakobinyi alezredes —, de nemcsak Debrecenben, hanem az egész országban. Ennek a problémának az áthidalására alakult meg a VOME (Vármegyei és Városok Országos Mentő-Egyesülete) a népjóléti minisztérium felügyelete alatt. Csak ez a szerv volt képes anyagi felelősséget vállalni és felszerelést vásárolni.

— Debrecen városának mentőszolgálatára felülmúlja a békebelit. Békeben három mentőautója volt a városnak ma négy van, azonban a mennyiségi javuláson kívül sokkal jelentősebb a minőségi különbség a jelenlegi és az azelőtti mentőautók között. A régi mentőautók magyar gyártmányú Magosi és Opel Blitz voltak, a VOME által vásárolt kocsik: két elsőhátsó kerék meghajtásos terepjáró hathengeres Dodge, egy könnyű teherkocsi és egy nyolchengeres Ford személyautó messze felülmúlják a régieket.

— A mentőszolgálat kiterjed egész Hajdú vármegyére, Szoboszlón és Bősziroményben mentőállomásokat állítunk fel, de ezek is Debrecenhez tartoznak. Ma már nem lesz probléma a legmesszebb lévő tanyáiról földúton, sárban, hóban beszállítani a beteget, mert a terepjáró mentőautó számára teljesen lehetetlen. A mentőszolgálat ilyen felszereléssel való ellátását kizárólag a VOME vállalhatja magára, mert 80.000 forintot egy terepjáró autótól a város nem tudott volna kifizetni — hát még kétfőtől. Külön meg kell említenem és Debrecen város közönsége nevében hálátat kell nyilvánítanom a DON SUISSE-nek, mert az ő adománya a nyolchengeres Ford személy mentőkocsi, amely lehetővé teszi, hogy 130 km. óránkénti sebességgel lehet beteget szállítani ezenül.

— A tűzoltófelszerelésen is állandóan dolgozott a tűzoltó legénység a felszabadulás óta és saját maguk megjavították a moztortercsendőket és szivattyúkat, kapott a város hathengeres nyolchengeres Dodge gyors teherautót, amelyet tűzoltó autóként helyeznek üzembe.

A város újjáépítésének egyik újabb eredménye a régen óhajtott debreceni mentő- és tűzoltószolgálat, ilyen a technikai felszerelése és ezért elismerést érdemel az egész tűzoltó legénység, élen Jakobinyi József tűzoltó alezredes elvtársunkkal.

A szájhősök

Szakadatlanul hangoztatott jel-szavak: „A Kisgazdapárt a magyar nép igazi, nemzeti, egyedüli, nemzetfenntartó, parasztságot kizárólag képviselő, a magyar nemzetet egyenlő, a hazaffyak párofehér-zöld stb. stb pártja.”

Petőfi: A szájhősök Meddig tart ez örült hangzavar még? Meddig bőgők még a hon nevében? Kinek a hon mindig ajkain van. Nincsen annak sohasem szívében!

Ne dobja el ócska kalapját Oicsón újjá alakítja **KALAPIPAR** KIZÁRÓLAG SZÉCHENYI-UTCA 2.

Megkönnyítik a magyar hadifoglyok hazaszállítását

A népjóléti minisztérium közlönye — mint tegnap jelentetük — Romániában tárgyalásokat folytatott a hazatérő magyar foglyok utazásának zavartalan biztosítása érdekében.

Zareckij őrnagy, a foksáni gyűjtőtábor szovjet parancsnoka közölte a küldöttséggel, hogy a magyar hadifoglyok nagy részét a foksáni táborban gyűjtik össze

s innen irányítják Magyarországra felé. Kisebbségek csoportjai azonban Máramarosra, Záhonyra át utaznak haza. Kijelentette, hogy a hadifoglyokat megérkezésük után egy-két nappal útnak indítják.

A szovjet szervek nem fognak magyar hadifoglyokat visszatartani. A szovjet táborparancsnok ság hozzájárult ahhoz, hogy a népjóléti minisztérium magyar hadifoglyok hazaszállítását létesítsen Foksánban.

Az egyes szerelvényeket egy-egy szovjet tiszttel együtt a kirendeltség emberei kísérik a magyar határig.

A küldöttség tárgyal Profiri román közlekedési miniszterrel is. A miniszter közölte velük, hogy a tízezres foglyótömegeket

a román vasútlak önköltségi áron szállítják haza.

A román egészségügyi minisztérium ígéretet tett arra, hogy se-

gítséget nyújt a hazatérő foglyok élelmezésére. A román rádió magyar órája keretében pedig ezenül rendszeresítik a hadifoglyoszállítást.

Végül megbeszélést folytattak a romániai Magyar Népi Szövetség vezetőivel is. Megállapodtak abban, hogy az erdélyi városokban a MNSZ

önkéntes kirendeltségeket állít fel, amelyek élelmezési és egészségügyi segítséget adnak a hadifoglyoszállításhoz.

A népjóléti minisztérium kiküldöttéi biztosították a hazatérő hadifoglyok romániai utazását és ellátását.

Szabadság

mikor sírta, mint a gránát felettünk, mikor a fán sütet vértóza nyílt, mikor árokba bújva földet etünk, mikor énekbe harsantak a kínok

s mikor anyánk hajszálai őszültek, mikor apánk ajka is imát mormolt, mikor számba zártak, mint az örült, mikor hitünk eszeveszett bojond volt

s mikor hajtottak, verlek és ráuk jötték, mikor hűgunk nem lehetett a nászban, mikor magunkra hűztünk szemfedőket, mikor állgató kushadtunk a gyászban:

akkor eszméjünk fel csak, hogy ki vagy te, s vártunk, kérlünk, esdtünk, mint egy szerelmes pártját várja, kéri, esdi; hisz égbe röpülő madár szárnya henned repdes, halnak víz vagy, fának éjtető talaj, nekünk kenyér, anyánk teje, vetett ágy, szeretünk üle, gyerekcsajon kacaj, egyetlen életünk te vagy: Szabadság!

VARGA IMRE.

Tűziladrágításért kéthónapi fogház

Az uzoraegyesbíró előtt árdrá-gítással vádolva állott Darabos Sándor hajdúsamsoni földműves. Darabos 640 kg. fát 150 forintért, adott el január 31-én. Az egyesbíró megállapította a vádlott bűnösségét és ezért kéthónapi fogházra ítélte. Az ügyész súlyosbírtást felbevezelt.

Két másik ügyben is tárgyal az uzoraegyesbíró. Özv. Karácsony Jánosné tavaly december 1-én káposztát, Takács Imréné bagaméri lakos pedig vöröshagymát és fokhagymát adott a maximális árnál drágábban. Mindketten 150—150 forint pénzbüntetést kaptak. A két ítélet jogerős.

szonteladó kereskedők! AJÁNLOK ÖRÖLT **KONYHASÓT** 100 kilogrammonként 140 forintos árban

Adorján László fűszer-, gyarmat-, festék- és rövidáru nagykereskedő Vörös Hadsereg-útja (Piac-utca) 83 szám

VÁGÓ SÁNDOR

NŐI FÉRFI

KABÁT RUHA

SZÉCHENYI-U. SAROK

BOROS szépen, **FEST, TISZTIT** jól Piac-utca 77. szám

szerelemit
Erre a textil.
ereskedőket,
visszamenő-
különböze-
teremtse elő
differenciát?
befizetett ösz-
szenteséget je-
már kaptak
születik, de
em. Ha meg-
kor mint elő-
dása véve és
ellenében a
uk is nagy-
tik, megszé-
A típus me-
ukra kiadott
rendeleteket
megváltoz-
majdnem
tált áru.
kormányzat
at az igere-
reskedők jo-
tetbe vete-
kell elsősor-
ni és sürgős
i.
KISOSZ
számaú ön-
viseletek ve-
Kiskereske-
szervezetének
sát. Az új
ntoz a Tex-
gos Szabads-
és Piaci Ke-
partársulata,
már bejelen-
alakuló ülé-
kiskereske-
llatszervezők
vezetői is,
vek jelenleg
tel, elhatá-
ki kö-
kimondják
szervezetbe
tovább
anélkül,
egy töre-
haltottunk
a hely-
nyitassuk
!... Bu-
ginkább és
kültársai-
vezetett ki
helytartó
hogy a
Tancsi-
s a kato-
nász, musze-
szin alatt
lasztmány
gyurkovics
y József,
di Gábor,
Pál, Petőfi
Leopold,
Gáspár.
bb 20.000
Budára
s eladta
dgu hely-
és rész-
percnyi
nbe belo-
k kiada-
rendelet,
Tancsics
rab írók
méntelen
Eredme-
e napot
s a ma-
nek foly-
s volna,
annak,
gyyszerű,
knek az
int mér-
lett em-

DEBRECENBEN MÁRCIUS 19-ÉN ÜTÖTT AZ ÓRA

A város népe eggyel megtoldja a pesti tizenkét pontot

Már a tegnapi híre terjedt a városban a pesti eseményeknek, de csak mára hívta össze a főbíró a közgyűlést. Kora reggel mindenfelé vitaköz és beszélgető csoportok gyülekeztek az utcákon, főleg pedig az Arany Bika és a Fehér Ló előtt. Mindenki kíváncsi volt a történetekre, de vajmi kevés újság érkezett eddig a

városba, hát mindenki izgatottan várta a gyűlés kezdetét, mert sejtette, hogy nevezetes dolgokról dőltenek majd.

Mielőtt a választott közönség megkezdte volna a tanácskozást, az összegyűlekezett sokaság két embere bekérte a tanács élét és követelte, hogy

NYISSÁK MEG AZ AJTÓKAT,

mert a mai ülésen minden beférhető ember részt akar venni. Kezemen ragaszkodott álláspontjához és leszegyezte, hogy ne csak ma, hanem máttól fogva mindig maga akarja hallgatni a város minden polgára a tárgyalásokat. De ma nemcsak hallgatni akarnak, hanem bele is akarnak szólni a tanácskozásba, mert közérdekről van szó.

Főbíró Poroszlai uram az ablakhoz lépett és szótlanul kipillantott az ablakon a hullámzó sokaságra, amely a piactéren várakozott. Megfordulva magához intette a tanácsnokokat és pár pernyi gyors, izgatott tanácskozás után parancsot adott az ajtók kitérására. Pillanatok alatt megtelt a tanácsterem azon szerencsésekkel, akik a folyosókon tolongtak s öképp közelebb voltak az ajtókhoz. Míg a betódulás okozta zivaj el nem esendődött, a választott közönség és a tanácsurak nyugalmatosan várakoztak, akkor felállt a főbíró és elsősorban Komlóssy és Sági követek jelentését ismertette a bécsi eseményekről. A tanács megnyugvással vette tudomásul, hogy a bécsi nép is tiszteltben tartotta öfélése a király személyének szentességét és sérthetlenségét.

Ezután került sor a pesti határozatok ismertetésére. Messze hallhatóan olvasta fel az első pontot. De mindjárt szünetet kellett tartani, mert a sokaság is hallani akarta. A városháza előtt egy érdemes iparoslegény adta tovább a szót. Mire a helyeslő morajlás befejeződött, a főbíró folytatta az olvasást és így haladt előre pontról pontra a sokaság egyre lelkesebb élnzése közepette, míg a közös teherviselésről szóló hatodik pont a hallgatóság szinte felil nem múlható lelkesedését váltotta ki. Am a következő betédik pontnál mégis fokozódott a lelkesítés, mert az úrbíró viszonyok megszüntetéséről szolt. Mindenki ujjongott, csupán egy-két tanácsnok öltött felette fanciesali ábrázatot, hogy ezzel mutassák meg az ujjongás mérvét. A kérdés ropant horderejét és népszerűségét az mutatta meg legjobban, hogy le nem esillapítható zibongásba zsondult a sokaság, a többi pont kihirdetése már elveszett a zsvajban.

Azonban Debrecen város közgyűlése és érdemes tanácsa nem elégedett meg a pestiek 12 pontjával, hanem

13-IK PONTKÉNT

követeli, hogy öfélése a király minden év fele részét Budán töltsse. Ezenkívül nyomban kihirdette a saját szabadságát és elrendelte, hogy a polgári örsereg tisztent állíttassék fel, a tanács minden ülése nyilvános legyen, a bírások szintén. Végül nemzeti színű zászlót tüzetett ki a városházára, amely ezentúl mindörökké kint is marad. A ma esti kivilágítás is kötelező. Minden polgár világtassa ki házáat ezen nevezetes nap méltó befejezésül és megünneplésére. Böszörményi polgár indítványára egyhangú lelkesedéssel Debrecen polgárává választották meg Kossuth Lajost, ezt a békes reformok kivilágítását hazafit. Eljen Kossuth Lajos — zúgta a sokaság végig a piactéren, mint a tenger, mert amikor elcsillapodott az

éljen, ismét olólról kezdtek el és méltán, mert Kossuth megérdemelte.

A városháza előtt mindenfelé csoportok alakultak és egy-egy rögtönzött szónok beszédét hallgatták. Mindjárt a kapu mellett egy tógátus diák — akinek a nevét nem akarjuk elárulni — szavalt lendületesen Petöfi Sándor pesti költő új versét, a Talpra magyar! címűt. „Esküszünk, esküszünk, rabok tovább nem leszünk!” — zúgta utána a sokaság, szent egységbe fonódva össze a szabadság első napján.

Tovább menve felismertük az iménti iparos legényt, aki a tizenkét pont továbbadó tolmácsa volt, most éppen egy szekéren állva, papírt lobogtatva beszél az éljen-zúgás néphez.

ÜTÖTT AZ ÓRA

mondotta — hogy a magyar nemzetet ellenséges táborokra osztó kínai válaszfalak lehullanak s a törvény előtti egyenlőség a hazának minden fiát testvéreké fűzze össze.

Ütött az óra, hogy a kiváltságok helyébe kiváltságosság lépjen, a munka és tudás, az ipar és mezőgazdaság visszanyerje nemcsak megérdemelt jutalmát, hanem politikai nyomatókát is s a ma-

gyar nemzet 24 óra alatt néhány százézerrel milliókra szaporodjék.

— Ügy van! Eljen! — zúgta a sokaság.

Ütött az óra, hogy a magyar kereskedés viszonyait a nemzeti politika irányítsa.

— Ügy van! Eljen! — zúgták az árusok.

Ütött az óra, hogy a magyar paraszt is állampolgár avatás-t

sék fel és részt vegyen az állam ügyei intézésében...

— a tud... — szolt meg egy szerencsétlen mert nyomban oldalbáutésekkal hallgattatták el és jalkiáltását túlszárnyalta a megzendülő élnzése.

Ütött az óra, hogy a hűbéri viszonyok megszűnjenek — szolt a szónok, de tovább folytatni nem tudta, mert ismét olyan élnzés harsant fel, amivel még az öbikahangja sem tudott megküzdeni.

— Ügy van! Ez kell nekünk! Eljen! — rikoltotta egy jobbágyszó és felugrott a szekérré. — Szabadok leszünk és felosszuk a földet! Nem vagyunk többé szolgák! Eljen Kossuth Lajos! Eljen a szabadság! — kiáltotta s vele együtt a sokaság is. Összefortak egy emberre a lelkesedés viharzó forróságában...

Es aztán, mivel már nagyon is elmúlt az ebéd ideje, valamennyien hazamentek az ebédjük mellé. De ezen a délelőttön Debrecen városában is új világ, új élet kezdődött meg, ezt mindenki tudta... Az óra valóban elütötte az új kor hajnalát...

A fenti feljegyzések írója tizedett. Csak 97 év múlva kezdődött meg az új világ.

G. L.

ZENE ÉS REAKCIÓ

IRTA: CSENKI IMRE

Ha új életet akarunk ebben az országban, újja kell születnünk zenében is — mondja Kodály Zoltán. Sokan azt gondolják, hogy közbömb egy állam, egy nép életében annak zenekultúrája, zenei igénye, zenei fogyasztása, zenei életének szervezettsége, vagy szervezettsége. Hiszen a zene, zenélés, zenehallgatás, tanulás csupán szórakozás, célja gyönyörködtetés. Pedig a kérdés nem ilyen egyszerű. Már a görögök felismerték a zene mérhetetlen ember-lelékformáló hatását s szemükben „a zenetelen ember“ azonos volt a műveletlen emberrel. Stephan Zweig: „Harc egy gondolat körül“ c. Kálmán-életregényében ezt mondja: „Minden gonosz beszéd sokkal jobban beléható a szívbe, hogyha dallam hordozza... clannya, hogy valamin a bort töléssérel töltik a bordóba, épügy a mérég és romlás a dallamon keresztül cspegeg be a szívnek mélyébe.“

A múlt rendszer büne a rossz zenei politika

Az elmúlt rendszer számos büne mellé egy sokat támadott, rossz zenei politika is kapcsolódik. A múlt zenei rendszer ellen a legfőbb jogos kifogások a következők voltak: Iskolai énekotatásunk hiányosság, szemben pl. Romániával, vagy a Szovjetunióval. Énekzenetánc-képzésünk elhanyagolása. Az ének mellék tárgy volt s így az állam szakembert nem is alkalmazott. A zenei műveltség, jó zenei ízlés alapját pedig az iskolában, sőt már az óvodában kell lerakni. (Kodály: Zene az óvodában.) Nálunk már itt is súlyos hibák voltak. A gyönyörű magyar népi gyermekjáték-dalok helyett dilettánsok magacsinálta gyermekdalait, vagy német-tanulmányokat csepegtették a zsenge magyar lelkekbe. Elemi és középiskolában — ha egyáltalán volt énekotatás — mozzá nem értő dilettáns fertőzte az ifjú magyar ízlést. Az egyetlen pedig nyoma sem volt a zenének s a magyar szellemi életnek kötat nem ismerni, komoly zenei nem hallgatni, zenei analfabétának, botfülűnek lenni virtusa volt.

Zenei életünk más vonatkozásában is germán járészalagon mozgott. Míg az egyébként gyönyörű német klasszikus és romantikus zene túltengett hanversenyműsorainkon, főleg üzleti okokból, addig alig, vagy egyáltalán nem lehetett hallani orosz, román, szlovák, szerb zeneszerzők műveit. Gyarmat sorsban éltünk tehát.

Rádióink legfőbb betegsége volt az ú. n. cigányzene túlzott adása. Míg Belgrád, Bukarest, Moszkva óraszámra sugározta az eredeti népzeneit, nálunk havonként egy „népdal-fórára“ jutott a világi zenevilágban páratlan kincsünk: népzenei megszólaltatására. Ezzel tovább tápláltuk a külföld tévhitét, melyet először Liszt Ferenc tévedése kürtölt világgá, hogy magyar népzene nincs, csak cigányzene.

Bartók, Kodály műveit külföldön mutatják be s adják ki, nem léven magyar kótakiadványalattalunk. A fiatal magyar zeneszerzőkkel: Veress Sándor, Farkas Ferenc, Járdány Pál, Szervánszky Endre senki sem törődik, műveik ismeretlenül, kiadatlanul hevernek fiókjukban, vagy kéziratban jutnak el egy-két érdeklődőhöz. Amikor a Szovjetunióban az államilag megszervezett kóta-adók tömegével adják ki az olcsó népdalkiadványokat s amikor Romániában egymás után lát napvilágot Bartók román népzene gyűjtése (Cantece Popolare Romanesti, Máramaros román népzene, Colindák), ugyanakkor nálunk Bartók, Kodály és tanítványaik által összegyűjtött 20 ezer nyi magyar népdal kiadása a mai napig kékis s az anyag hozzáférhetetlenül hever a Tudományos Akadémián.

Folytathatnánk ezt a panaszos felsorolást szinte végnélkül, de panasos helyett nézzük meg, történelvami intézkedés, javulás ezen a téren a felszabadulás óta s ha igen, mi a további teendőnk.

Javulás van, de nem elegendő

Amikor sietünk kijelenteni, hogy igenis sok öröndetes javulás történt, nyomban hozzá kell tennünk, hogy ez még korántsem elegendő s nappainkban mutatkoznak olyan jelesek, amelyeket zenei reakciónak lehet nevezni. Az iskolai énekotatás terén örvendetes javulás mutatkozik: az ének rendes tárgyszakoktatási tanfolyamok képezik az énektanárokat, énektanításunk gerince a népdal. A rádió zenepolitikája is javult, magyar kótakiadvó vállalat alakult. Megalakult a magyar zenészek, énekotatók, zenetanárok szakszervezete, mely erkölcsi és anyagi érdekeiket védi. A zenehallgatás, hanverse-avre-írás lehetővé vált a dolgozó néptömegek számára. A zeneiskolák, zeneakadémia megnyitotta kapuit a legszegényebb magyar tehetségek előtt is. A genfi világhanverse-

nyen kamarazenében, szóóhegedűben első letünk.

Másfelől ez örvendetes jelenségekkel szem mutatkozik a mult kisérteseként a zenei reakció. Főleg fűvészenekaraink műsorain még mindig a k. u. k. indulók, Le. há, Strausz-giecsék szerepelnek. A germán járészalagtól nehezen tudunk elszakadni. Fiatal zeneszerzőink műveit még mindig anyagi rizikó műsorra tűzni s zenei vezetőink néven azt vallják, hogy csak az ú. n. kipróbált recept szerinti könnyű zene jelent telt házat, közönség- és anyagi sikert. Így aztán a szomszéd és rokonépek zenéjét hanversenyeken még ma is alig hallani. Cigányzenekaraink repertoárja még mindig a dzsentri-világ sírva-vigadó álmanyar nótaiból áll, a magyar lélektől pedig mi sines távolabb, mint a szentimentális sírva-vigadás.

Sürgös tennivalók

Visszatérve Kálmán- és Kodály-ídezetünkre, ezeketán világos lehet, hogy zenei életünk jelenlegi formája nem megnyugtató és egyáltalán nem segít elő az emelkedő ember és új élet fejlődését. Mi lenne tehát a teendő? 1. Számoljunk fel végre a germán zenekultúra másodrangú termékeit. (Nem Mozart, Bach, Beethoven örökbeesű alkotásairól van szó.) 2. Nagyobb teret a szomszéd- és rokonépek zenéjének. 3. Csak remekművet remekül. A dolgozóknak és népi rétegeknek a zenekultúra felé való fordulása óriási feladást jelent ránk. Nincs nehéz, vagy könnyű zene, csak jó és rossz zene. A jön üdül, nem esedik a lélek, ez épít, a másik rombol. 4. Több magyar népdalt a rádióban. 5. Cigányzenekaraink fokozottabb zenei megszervezése és repertoárjuk átállítása magyar népdalra. 6. Több magyar kótakiadvó. 7. Hanglemezfelvételeken eljuttatni a dolgozóknak a magyar népzene és a világ zeneirodalmának reprezentatív alkotásait. 8. Katonazenekaraink repertoárjának, főleg az indulóknak teljes reviziója. Ezen a téren fiatal zeneszerzőinkre nagy feladat vár.

Ha ezeket a teendőket elmulasztjuk, akaratlanul is a reakciót, a lelkek reakcióját szolgáljuk, mert a zene nemcsak szórakozás, hanem lélek, — világformáló hatalom.

A gyakorló-gimnazista cserkészek bemutatója

Az Állami Gyakorló Gimnázium cserkészei ügyesen összeállított műsoros esten mutatkoztak be a Városi Zenedó termét színlígt megtöltő debreceni közönségnek.

Dr. Kozogh Akos gimnáziumi tanár megnyitója után dr. Lukó Gábor egyetemi magántanár mondott ünnepi beszédet. Kovács Nagy Akos Gellért Sándor: „Más egekben járok“ című versét ezavolta el sikeresen, majd Culyás László Bartók „Suite“-jét zongorázta jeles készséggel. Veres Péter: „En nem bujhatok el“ című versét szépen ezavolta Kovács Tibor, s ugyan csak mindenki tetszését megnyerte a hététagú cserkész-íruyakórus ügyes szereplése.

Meglepetésként hatott a közönségre a műsor utolsó száma. Kozogh Akos: „Kutya a karkó közt“ című 3 felvonásos drámája. A természetesen névelő tendenciájú kis dráma szemléltetően, művészi eszközökkel mutatja be egy önmagával vívódó, érzékeny lelkű, fogékony diák útját a megemlértetéstől és magaráhagyottság érzésétől a nagy cél és feladat felismeréséig: „A nép életét és érdekét összehangolni, ránevelni, hogy ez nem kettő — ez a forradalom vár az ifjúságra!“

A HONVÉDZENEKAR szimfónikus hangversenye

1947 március 21-én, pénteken délelőtt 11 órakor az iskolák részére,

1947 március 21-én, pénteken este fél 7 órakor a nagyközönség részére az Arany Bika dísztermében.
Az ifjúsági hangversenyre a jegyeket 1.—, 1.50 és 2.— forintos árban az intézetek összesített igénylése alapján a tankerületi főigazgatóság adja ki.

Az esti hangversenyre 1.—, 2.— és 3.— forintos árban a jegyek elővételben a nagytrafikban, hangverseny napján előtte egy órával a Bika előcsarnokában válthatók.
Részletes műsor a falragaszokon

Harcba

Hogyan a debreceni szegény szegény szegény beszélték mint m ifjúságot dicső má márciusi ban, fel zisokiban 1848-as hamisító társ elégi recenzió nak az Tábort... SS-katonák jelenkez önkéntes Ide ve be, sberg majd Hó sággal mely az védő és fasizmus a debrec László van-e va a sokat való ért szellem ifjúság díte az kat?

Az egy Tiszántú vára — a gyako az. Névt került u Tiszta Ist gögös né kísért. kedő T ták 1945 lemű, de orrabukú A jogi visszakuk kák „be a levegő volt szó Debrecen szellemű

É NIN

HATALMAS KEZDESZ LENNI VÉGRE, NÉP!

(Petőfi)

Harcban nép, munkában értelmiség

Márციusi szellemet a debreceni ifjúságba!

Hogyan él a „márციusi szellem” a debreceni ifjúságban? Szóban igen szépen és kifogástalanul. Hiszen a múltban is mindig erről beszéltek neki, arra biztatták, mint mindenfelé, úgy itt is az ifjúságot, hogy „legyen méltó a dícső márციusi elődökhez, a 48-as márციusi ifjúsághoz”. Szóvirágokban, fejnemzetiszínszalagozott frázisokban „ismertették” vele az 1848-as márციusi események meghatározó „lenyegét”. A hamisítás elég volt ahhoz, hogy a debreceni ifjak szépezzámmal tündüljenek az „Antibolszevista Ifjúsági Tábor”-ba, huszonhárom diák menjen a harcba, mint önkéntes SS-katonák a 41 érettségiző diák jelenlétében a Szovjetunió ellen önkéntesen.

Ide vezetőit az eszméjük Klebelsberg Kunótól kezdeményezték, majd Hóman Által teljes alaposítással kiépített „nemzetnevelés”, mely az uralkodó osztály érdekeit védte és az igazoló ideológiával, a fasiszmus eszmevilágával hitte át a debreceni ifjúságot is. Lássuk egy kicsit közelebbről, van-e valami javulás ezen téren, a sokat emlegetett, s most már való értelmében vett „márციusi szellem” befűji-e már a debreceni ifjúság soraiba, hogy életre pezdölje az alvadtvértüket, álmosokat?

Az egyetem a város és az egész Tiszántúl kulturális gócpontja, fő vára — kellene, hogy legyen. Mert a gyakorlatban nem túlságosan az. Névtáblájáról, pecsétjéről lekerült ugyan már a hírhedt „Gróf Tisza István” név, de a reakciós, gögös névadó szellem még erősen kísért. Az épület előtt átkelendők Tisza-szobrot arra buktatták 1945 tavaszán a haladószelemű, demokráta egyetemi hallgatók, de a visszamaradt szellem orrabuktatása nehezebben megy. A jogi karon például Nyugatról visszatulogott volt hadnagyosok kák „hallgatnak”, valójában csak a levegőt rantják. De mikor arról volt szó múlt év őszén, hogy a Debreceni Egyetemi Kör hajdó-szelemű vezetését ki kell bu-

katni, a hadnagyosokak — hallgató orvoskollégáikkal együtt — ismét a csatálorek érezték magukat és szíjjal csatájukkal „demonstráltak”.

Az egyetemi internátusok — melyek lakói a szegényebb egyetemi hallgatók közül kerülnek ki — próbálnak megerősödni, tagjaik is a demokratikusabb elemekből kerülnek ki. Ez persze egyetemi vonatkozásban valami enyhébb fogalmat jelent.

Mi a helyzet az ősi Kollégiumban? Mintha egy néhány évvel ezelőtti megállt volna az óra. Vagy tényleg 1947-ben vagyunk, s nem káprázik a szemünk? — Petőfi Sándor szobra és — Horthy admirális emléktáblája egy fedél alatt! Hazaküldött tanulói vagyó szegénydiákok, nyugatos tüsztekek megítézték osztályok — nem kell megbotránkoznia, „csak” száz meg száz gyermek fejlődését irányító néptanítók lesznek — bizonyítják, hogy az ősi kollégium penészes levegőjét még nem túlságosan szakította fel a „márციusi Nap”.

Az egyik kereskedelmében nagyon „rendes” szellemű alakult ki: amellyik diák valamelyik pártba, vagy ifjúsági szervezetbe belép, azt az osztálytársai alaposan megpökröcozzák. Néhány éve nem hozott ki ebben az iskolában senkit sem a sodrából, ha valamelyik kabáthajtóra alált egy kis zöld nyilaskereszt lapult meg szerényen; ma: féltékenyen ügyelnek a diákok — éppen tanári helyeslése és biztatása mellett — nehogy behatoljon az iskolába egy kicsi a demokráciából.

Na és a város leghitelesebb leányintézetét! Erről egy külön kis tanulmányt lehetne írni, olyan egyszerű struccpolitikát folytatnak tanárai, növendékei. Gúnyosan elejtett szavak, „véletlenül elszórtások” gondoskodnak arról, hogy a diákság észre ne vegye, hová húz, kikkel érez együtt a tanári kar, legalább is annak jórésze.

S ha tárgyilagosak vagyunk, azt is meg kell mondanunk, hogy van azért egy kis óánis a nagy homokban: a Bartók Béla Népi Kollégiumban 80 szegény származású paraszt, munkás, közép- és főiskolai tanuló él az igazi márციusi ifjúság életét. „Harcban nép, munkában értelmiség” — ezzel a jelszóval — mely különben a Győrffy-kollégisták jelmondata is — vonulnak ma az 1848 március 15-ét ünneplő tömeg élén.

Kialakulóban van az inasokból, parasztlétekből, diákokból verbuválóddó haladószelemű ifjúság, mely iskolafalakon, tanári tiltalmakon és a reakció egységbontó propagandáján túl megtalálja egymás kezét. A Negyvennyolcas Bizottság és a mögője törtörtült haladó ifjúsági egyesületek egyszerű tervet dolgoztak ki a 48-as szabadságharc 100. évfordulójának méltó megünneplésére. „Ünnepelni igazán tettekkkel lehet!” — látta meg helyesen az igazságot Debrecen ma még csekély létszámú, de egyre inkább dagadó demokratikus ifjúsági tábora.

A debreceni ifjúság — ha talán kissé lassú ütemben, kicsit vonakodva is — de csak közeledik a demokrácia felé. Megérti 1848 hősi ifjaival példázott nagy tanítást: legyetek forradalmi ifjúság! Lekezesedjétek és tudjátok dolgozni minden szépért, nemesért és nagyért. Szeressétek a népet,

amelyből jöttetek, s ezért a népért — ennek a népi demokráciával ejszegyzett jövőjéért — minden áldozatra készek legyetek.

Ez az áldozat most tanulást, az életre való teljes felkészülést kíván a debreceni, az egész magyar ifjúságtól. Többlétmunkaként azt kívánja, hogy barátkozzon össze

minden ifjú a dolgozó magyar néppel — parasztsággal, munkássággal, értelmiséggel — minden problémájával, küzdelmével, a jobb és boldogabb jövőért folytatott történelmi harcával. S ebben a harcban friss lendülettel, életerejével álljon oda a nép mellé.

UJLAKI LÁSZLÓ.

A képviselőkről

Dr. Vásáry István, Bihar, Nagy Lajos, Kálmán Ferenc, Császár László, Zsom Miklós, Csizmadia Lajos, dr. Löwy Zoltán, Szeghely Gyula. (A Kisgazdapárt 1945-ben megválasztott Hajdú-Bihar-megyei képviselői.)

Petőfi (Pest, 1848 augusztus 10.): „De a legszebb az, hogy ők a népet, melynek ők képviselői oly értelemnek, butának tartják. Végső argumentumom mindenre az, hogy: ha a nép még ilyen meg olyan értelem. Köszönd meg ezt képviselődnék népi! En megvalloim, egészen másformának ismerem a népet s értelmességének legföllebb egy példáját tudom, azt, hogy ilyen képviselőket választott.”

Hétfőn ismét statáriális tárgyalás lesz a törvényszéken

Egy hét alatt második alkalommal összejött a törvényszéki ülésező törvényszéki ülésező bírósága. A vádlott ezúttal Deák János debreceni napzámos, aki egy karabélyt, egy forgópiszolyt és egy géppisztolyt tartott húzamosabb ideig magánál bejelentés nélkül. A karabélyt és

a forgópiszolyt később eladta, a géppisztoly azonban egészen letartóztatásáig birtokában volt. A tárgyalás délelőtt 9 órakor kezdődik dr. Farkas Aladár törvényszéki tanácselnök vezetésével, míg a vádat dr. Tarajossy Béla államügyész képviseli.

Az építőmunkások a közmunkák megindításáért

A MÉMOSZ küldöttsége szombaton délelőtt felkereste Szabó Kálmán polgármestert. A küldöttség vezetője élénk színekkel eselt a város 7000 munkanélküliségre nehezedő rettenetes nyomor. Kérte a polgármestert: hasson oda, hogy a közmunka minél rövid időn belül meginduljon. Kérte továbbá a magánépítkező-

sek megindításához szükséges rendelkezések megsüregtetését. A polgármester válaszában kifejtette, hogy mindent elkövet a közmunkák megindítására s azok a napokban meg is indulnak. Egyáltalán forint kölcsönt szerzett és már készülnek a rendelkezések a magánépítkező-

Készülődés az olimpiaszera

A szellemi olimpiasz vitájkabnoka, dr. Mező Ferenc a hűsvét utáni napokban Debrecenbe érkezik és a Déry-múzeumban az olimpiai gondolatokról, valamint a Londonban megtartandó olimpiaszert a magyar nép bekapcsolódásáról tart előadást. Jövőre ugyanis újra megkondulnak az olimpiai harangok és hívó szavakra a magyar nép ifjúsága is felsorakozik, hogy neves versenyben összemérje erejét, tehetségét a világ bajnokaitól jelentő olajág elnyeréséért. Aránylag rövid idő áll rendelkezésünkre, hogy az olimpiaszra kellőképpen felkészülhessünk, hiszen a magyar ifjú dolgozók széles rétegéből kell kiválogatni és megerősíteni a képezni a tehetségeseket, akik öregeimnyesen tudnak a magyar színek az olimpiaszon képviselni. Ezzel kapcsolatban a vezetőkre, a szervezőkre nagy munka hárul. Mi igérjük, hogy e tekintetben minden tőlünk telhetőt megteszünk.

zók megészített munkája folytán rohamosan javuló tendenciát mutat. Ha sok csapatot szonvedtünk is el, a gondviselés legnagyobb kegye folytán a szabadság osztályrészei letünk. A szabadság érzetének egyik kiteljesülési síkje a sport tereit mutatkozik. A sportesemények már a múltban is demokratikus szervezetek voltak, mert egy-egy csapatban munkások, parasztok, értelmiségiek vegyesen működtek, versenyeztek. A kisebb egységek városon belül, majd a nagyobbak, mint válogatottak városok, illetve kerültek között, olykor külföldön versenyeztek. A nemzetek és népek sportolójának legszélesebb körű találkozása az olimpiaszokon történik.

Legfőbb irányítónkat, Mező Ferencet nem kell bemutatni a sport iránt érdeklődő közönségnek. Köztudomású, hogy sportolótánk újjáépítésében tevékenyen és eredményesen közreműködött. Demokratikus gondolkodásmódjának egyik megnyilvánulása az a törekvése, hogy a magyar résztvevők olimpiai keretét olyan arányban szándékozik összeállítani, hogy a tagok 50 százaléka a vidék, 50 százaléka pedig a főváros dolgozó köréből kerül ki. Ezzel a vidék számára is tág lehetőség nyílt s a vidéki vezetőknek és sportolónak fokozott munkával arra kell törekedni, hogy becsületes és lelkiismeretes munkával minél több ifjú szerezzon jogot arra, hogy a Magyar Köztársaság jelvényét az olimpiaszon viselhesse.

Nekünk, magyaroknak minden rendelkezésre álló erőforrást, alkalmat meg kell ragadni arra, hogy a demokráciánk eddig elért nagy vívmányai mellett olimpiai eredményeket is fel tudjunk mutatni. Egy olimpiasz iránt az egész világ népe, ifjúsága érdeklődik és igazlalommal várja az eredményeket. A magyar versenyzőkön keresztül fog bennünket megismerni és egyben értékelni a világ. Egy világbajnokság esetleges megnyerése a lehatalmasabb propagandát is tülszárnyaló történés lesz a magyar nép számára, mert nem annyira az a fontos, hogy egy magyar ifjú nyert világbajnokságot — bár hazánk szempontjából ez igen nagy dicsőség — hanem ennél sokkal fontosabb, hogy az egész világ szabadság- és sportszerető népe világbajnokainkon keresztül szívbe zárja népünket és az igazi arcáról ismeri meg a magyar népet, mint fegyverezett, becsületes, demokratikus, sportszerető népet.

Azonban nemcsak a sportolók, hanem a vezetők és érdeklődők is ugyancsak 50 százalékban helyet kapnak a vidékiek táborából az olimpiai keretben. Az eddigi eligdolások alapján kb. 120 személyre lehet tenni az olimpiaszra kintutató érdeklődők számát. A Magyar Olimpiai Bizottság célja ezzel kapcsolatban kettős: egyrészt a résztvevők látköre, ismerete, tudása bővül és az ott szerzett tapasztalatokat itthon gyümölcsözteni tudják, másrészt, mint nézők a versenyzőinket lelkesítik.

A rajtuk átviharzott világháború, legalább is átmenetileg, nehez helyzetbe sodorta hazánkat. Ez a nehéz helyzet azonban a dolgo-

Tavaszi felőkötlet ruháját készíttesse MORGENSTERN úriszabóságában Szent Imre-u. 8. Cégv.: Ury Lajos

A Weishaus-csoport

Az öszezéküvök tárgyalása során kétféleképpen mérült fel az a név: Weishaus. Egyszer: „a Kommunista Pártou kívüli álló csoportosulás”, legutóbb mint olyan kommuniszapártiak, akikre az öszezéküvök az átmeneti kormányalakításánál számíthatnak.

A „Debrecen” természetesen kapta a „jó alkalom”. Weishauskat felhasználva, azt szereté meg bizonyítani, hogy ize, a Kommunista Párt részéről is résztvettek a köztársaságellenes mozgalomban.

Mirol vélhetünk mára az öszezéküvök tárgyalásáról szóló jelentés tendenciúsz, hamis feldolgozást? Az öszezéküvök által tervezett átmeneti kormány felsorolásából kihagyja Nagy Ferencet, Kovács Bélát és Varga Bélát, ellenben nem feledekezik meg a Weishaus-csoport megemlítéséről.

Haadd vegyük el végkép a „Debrecen” kevévt attól, hogy Weishausokkal manőverezzen.

Minden munkásmozgalmi ember tudja: Weishaus sohasem volt tagja a Magyar Kommunista Pártnak, Weishaus és társait a Horthy-rendszer rendőrköpi küldték be a munkásmozgalomba azzal, hogy segítségükkel le buktassák a földalatt a nemzetőrt harcoló magyar kommunistákat. Ezt az illegális Kommunista Párt szervezése, hamar felismerte és meg a huszas évek dekákán megtörtént minden tagjának, hogy Weishausokkal összeköttetés teremtsenek.

Ami akkor már tudunk, azt most még tisztábban látjuk. Weishausok nemcsak Horthy felbólt próbái voltak, de a meletani öszezéküvök cimborái is. Régi öllenségeikkal most végkép lossámolunk.

Sajnáljuk szegény lelküvüket. Egy jó roményét fel kell adnia. Hiába al mondott arról, hogy valamivel ellon. sülyozza azt a roppant gyalázatot, amibe a köztársaságellenes öszezéküvésél a Kisgazdapárt minisztere, titkára, jelentős képviselőcsopordja, Parasztszövettsége, Független Ifjúsága és jónéhány komoly pártvezetője került.

Csirkekeltető üzem

tyúk és kacsaoltást keletetésre váltal Berakás: 1-én, 10-én és 20-án, az előjezés sorrendjében. Keltetési díj: tyúkoltásnál darabonként 20 fillér, kikelt csibénél 30 fillér. VASADY Bajcsy-Zsilinszky-utca 61. sz. (volt József kir. herceg-utca)

MAGVAK

Az ország sikeres újjáépítése a termelés fokozásától függ Termeljen Ön is és vessen megbízható KONTSEK magot Üzlet: Batthyány-u. sarok

EINYE...
NINCS A HÁZNÁL

VIN

szólóhegedű...
tes jelenlé...
reakció. Pő...
müsortin...
induló. Le...
trepelnek. A...
nehezen tu...
andig zeneszer...
andig anyagi...
zenei veze...
ntják, hogy...
recept sze...
ent telt há...
agi sikert...
és rokonne...
snyeinke...
ni. Cigány...
a még min...
sírva-vidg...
a magyar lé...
távolabb...
sírva-vidg...

VÁLASZOLUNK

KOLOZSI GÉZA, KUT-U. 114. Valaz helyett közöljük a levelet, mert teljesen egyetértünk vele...

CZELBÁR LÁSZLÓ, BETHLEN-U. 6. A fenti üzenet vonatkozik Önre is, Egyébként a jövő hétfőn fogunk a ház helykiosztás kérdéssel.

L. DEBRECEN. Milyen nagy volt egy jobbágytelek holdban kifejező? A jobbágytelek nagysága vidékenként változott és attól függött, hogy milyen volt a föld minősége...

ÁRVAY ISTVÁN, CSIKEKERT-U. 25. Első kérdésére határozott nemmel válaszolunk. Második kérdésére, hogy van-e mód pártunkon kívüli...

KOLOZSI GÉZA, KUT-UTCA 114. 1. A népi kultúráról, népi táncokról ír, azokat reklámolja. A MKP kultúrprogramjában első helyet foglal el a népi kultúra terjesztése, propagálása.

G. DEBRECEN. A Lencz-telepi szőlőföld juttatás ügyében hozzánk eljuttattott panaszát áttettük az UFOSZ-hoz, ahonnan kiviszadják panasz-ügyét.

SZILIGÁN JÁNOS, DEBRECEN. A Dolgozók Gimnáziuma első és ötödik osztályát a kultuszminisztérium költségvetési fedezet hiányára való hivatkozással nem engedélyezte.

EGY FÖLDHÖZZÓTTATOTT. Kérdés, hogy az 1938-ban letétbe helyezett pengőt a mai forintértékben milyen arányban lehet átcsámintani...

KISS KÁROLY TANULÓ. Az Internacionálé a munkásság politikai pártjainak nemzetközi szervezete. Célja az egész világ dolgozóinak egysége...

K. L. PÜSPÖKLADÁNY. Versének helyet szakítani, sajnos, nem tudunk. Sok benne a szimbólum és az érthetőség rovására megy.

FEKETE JÓZSEF, PACSITA-UTCA 39. „Kérés” című verse kissé ódaszerű: komoran hőmpölygő sorok, diatizmon-szerű versmérték...

B. I. DEBRECEN. Kérve nyelvi beadása ebben az ügyben nem biztat sok sikert. Mint ön is tudja, a szabotörző testületet megszüntették...

TEXTILTECHNIKUS, HAJDUBÖSZÖRMÉNY. Kérdésére, azt válaszolhatjuk, hogy be kell lépnie a Magyar Mérnökök és Technikusok Szabad Szakszervezetének debreceni csoportjába...

NAGY IMRÉNE, GYEPUSOR 40. A Szociális Felügyelőség értesítése szerint közbenjárásunkra kérték azóta kedvezően intézték el.

NACY ISTVÁN HAJDÚANAS, TANYA 681. Fogságban lévő fia felkutatására vonatkozó kérését áttettük a MKP Hadifelügyelőség iradához.

ELŐFIZETŐ, KÁLVIN-TÉR 2. 1. A sérelmezett ügyben forduljon tanácsot közvetlenül dr. Hajdú Jánoshoz pártunk ügyészéhez.

Y. J. DEBRECEN. Városi szabályrendelet intézkedik arról, hogy a város balesetvesztésében ólban bárki tarthat dísznót...

SZ. M. BŐRIPARI MUNKÁS, NYIL-UTCA 50. Múlt héten írt levelekben ügyében az illetékes ügyosztály személyesen kívánja Ön meghallgani...

REMÉNYKEDEM. Loveléből nem nyernék teljesen tiszta képet arról, hogy tud-e valami elvesztett, vagy elhurocolt értéktárgyat felőli...

TÖBBEKNEK: A VASÁROLT MUNKÁSOK UGYÁBAN. Egy korábbi válaszukban a Magyar Külforgalmi Rt., mely az Amerikai árukölcsön lebonyolítását intézte...

T. E. DEBRECEN. 1. Az Ön esetében a tanonció 15 hónap és 1 évi igazolt segédi gyakorlat után mestervizgára jelentkezhet.

SZAKSZERVEZETI HIREK

Szakszervezeti kultúrgárda ma 6 órai kezdettel műsoros vacsorát rendez, utána tánc. Vacsorajegy 2.50 forint. — Piaci kereskedők szabad szervezete ma 4 órakor Vár-u. 2. sz. alatt...

A Szakszervezeti Munkaközvetítő Hivatal felhívja a munkaadók figyelmét, hogy mint minden más szakmában, úgy az édesiparosok szakmájában is csak a szakszervezetet keresztül, illetve a Szakmák Közti Munkaközvetítőn keresztül alkalmazhatnak munkást.

PAJOR JÁNOS órák üzletét áthelyezte Niklós-u. 2. alá

Olvasóinkhoz! A NEPLAP kedvezményes előfizetési lehetőséget nyújt olvasói részére. Ha ma előfizet, április 1-ig ingyen kapja a NEPLAP-ot. Fizessen elő még ma!

Előfizeték a Néplapra 1947 április 1-től. A lapot április 15-ig ingyen kapom. Az előfizetési díjat — havi 10 forintot — nyugta ellenében kiegyenlítem.

A vádlott az utolsó szó jogán a demokrácia ellen izgatott

A népbíróság Tomaja-lanácsa pénteken tárgyalta Baráth István hajdúsámsoni földműves és Szikszai Sándor volt csendőrtörzserőster, szikvízkészítő ügyét.

A népbünyész és a védők beszéde után az utolsó szó jogán a vádlottak is szót kaptak. Baráth István a következőket mondta: „Ha engem ezért a eszlekedtemért elítélnék, akkor a demokrácia hihetetlen.”

KÖZELLÁTÁS

Uj élelmiszergyek kiosztása. Az április-május-június havi élelmiszergyek gyernek pótkjegyek, öneltők közellátási jegyek és az öneltők gyermek pótkjegyek kiadását a közellátási ügyosztály központi irodájában megkezdik.

munkás pótkjegyeket 1947 április 15-én kezdve, egy mint a nehéz testi munkás pótkjegyeket is, nem a központi irodák, hanem a közellátási központi iroda adja ki az üzemeknek egy tételben.

Kenyérgyűjtés. A március havi hatósági élelmiszergyegye 9-12. számú kenérgyűjtési március hó 16-23. napjáig érvényesek, amelyekre kenérgyűjtés véget ért.

Azok a méhészek, akik a közellátási ügyosztály központi irodájában méhetető cukrot igényeltek, a csekkbeszámoló lap, valamint az utalvány átvétele végett 20-ával beszárolják a közellátási ügyosztálynál (Piac-u. 28. sz. I. em.) a hivatalos órák alatt.

Iparos hírek

Az Iparoskör március 15-én, szombaton délután 5 órai kezdettel Kosuth-u. 28. sz. alatt tartja szokásos ünépélyét, melyre az iparosokat családtagjait tisztelettel meghívja az előzők. — A Debreceni Iparos Dalkör kedden 5 órakor az Iparoskör helyiségében (Piac-u. 28. Gámbinus feltölt) rendkívüli közgyűlést tart, melyre minden aktív és pártoló tagot meghívunk.

Szombaton: Kereskedőből

Komoly munkát fejt ki a debreceni kereskedőtársadalom az árak rögzítése, a gazdasági élet megszilárdítása érdekében, szombati ismeretterjesztő előadások pedig a kereskedőnevelést szolgálják.

TERMELŐK FIGYELMÉBE

Vetőhurgonyaigénylés mázsánként 40— torintos árában még tart. Takarmányrepa megérkezett. Szövetségi raktár Huszárlaknyában

Kalap Frank-TOL HÁRANY BIKÁ

Pamut és kötöttáru nagy választékban Dr. Nágelnénál Piac-UTCA 30. (Feldheim ékszerészüzlet)

ifj. Magolcsai Nagy Mihály kalapos mester UJ HÁRANY BIKÁ nagy választékban Alakítást, tisztítást eszközölnék. Színház-Áttjáró

A jó pokra a jelölte... Vasár Oláh... Szabó... Hétfő... József... Mentes... Kor... 5 óra... 6 óra... 7 óra... 8 óra... 9 óra... 10 óra... 11 óra... 12 óra... 13 óra... 14 óra... 15 óra... 16 óra... 17 óra... 18 óra... 19 óra... 20 óra... 21 óra... 22 óra... 23 óra... 24 óra... A K... órai... is meg... minden... zottság... osztálya... A kíván... főt... Textilk... közellát... vasárnap... ná, hét... kartár... Az 5... re még... tül... gy... szakos... napján... képtelen... alakul... Társulat... szakítás... Kisker... a közell... gyasztók... és egyé... éában... ket, hogy... kiskeresk... ten e... központi... útja 28.,... függését... kifüggesz... 15 nap... relemben... kerhetik.

HIREK

Magyar-Szovjet zenei bemutató

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság március 13-án délután otthonában magyar-szovjet zeneibemutatót tartott. A bemutató dr. Pukánszky Béla egyetemi tanár bevezető előadása nyitotta meg, aki tömör előzetes, világos mondatokban szólott a művekről, szerzőkről, méltatván a szovjet-magyar zenei kapcsolatok ápolásának jelentőségét.

Először Prokofiev: Toccata volt előadva Kertész Lajos, majd a nagyon tehetséges Gulyás László játszotta.

Olvasóinkhoz!

Az olvasók hatalmas táborát örömmel üdvözlő a „Néplap” nagy kedvezményt — mely szerint, ha ma előfizet, április 1-ig ingyen kapja a lapot — azzal bizonyítja a laphoz való hűségét, hogy tömegesen küldi be előfizetési megrendeléseit.

Ismét bebizonyítja a „Néplap”, hogy olvasói érdekében mindenkor kész áldozat vállalására. Ezt bizonyítja lapunk máj számában más helyen közlött „Olvasóinkhoz” című felhívás, mely szerint olyan kedvezményt szel olvasói segít ségére, mely lehetővé teszi, hogy minden olvasója asztalán korán reggel ott legyen a dolgozó társadalom lapja, a „Néplap”.

Időjárásjelentés: Élelkebb délnyugati, nyugati szél, átvonuló záporos, enyhe idő. Távolabbi ki-látások: egy-két napig eszaki-nyugati szél, lehűlés.

Rádiójavítás, villanszerelés

MAYER EMIL
Kossuth-u. 13.
Baltányi-u. 5.
Telefon: 300

Szigeti Jenő Debrecenben. A Haavád Hacioni rendezésében 16-án, vasárnap délután 4 órakor a tanácsteremben Boros Imre (Budapest) az európai szardóság jelenlegi helyzetéről beszélt, Szigeti Jenő, a közszereplésben álló számvitvésztől és elől, Kertész Lajos Dóra előadóművészétől jiddis dalkat énekel. Műsor a helyszínen. (x)

Ma Jász Hunyadi Pál második előadása Palesztináról a zsidó hitközség tanácsstermében délután 5-ór a Borochow-kör rendezésében. Belépődíj nincs. Minden érdeklődőt szívesen lát a rendezőség.

Az építőipari Munkások Munkaszervezete köszönetet fejezte ki az államrendőrség repülőtéri kirendeltségének, mert a szövetkezet épületét feltöltött két nap leforgása alatt kerekkeríteték. Így a munkások ruhafelét és szerszámai hiánytalanul megkapták.

Befűrte a pince két utcáj ablakát és úgy hatolt be egy ismeretlen betörő úgy hatolt be Kis Báliné Jókai-utca 40. szám alatti lakos házába és két oldal szalonnát vitt el a pincéből.

A népjóléti miniszternek a hivatalos lap szerdai számában megjelent rendelete a társadalombiztosítással kapcsolatos bejelentési és nyilvántartási kötelezettség tárgyában részletesen ismerteti az OTL-ra és MAH-ra vonatkozó rendelkezéseket.

Kézzekerült egy hírhedt betörőbanda. A banda építványokat lopására specializálta magát. Nyolc tagja van a vezér Káris Károly vezetésével sorozatos betöréseket, kisebb-nagyobb lopásokat követelt el. Az Izsó-utca 6-8. szám alatti ház pincéjétől nagy mennyiségű építőanyagot, Székely Géza Kardos-utca 21. szám alatti házából pedig több mázsás súlyú faanyagot loptak el. Erősen gyanasíthatók azzal, hogy az utóbbi hetek nagy betöréseit ők követelték el. Kihallgatásuk a további eljáráshoz szükséges.

LAPUNK legközelebbi száma

Kedden reggel jelenik meg. A Magyar Kommunista Párt Hadifoglatszolgálat felhívja Elek János Torockó-utca 54. szám alatti lakost, hogy letelejezést vegyen jelenleg meg Vörös Hadsereg-útja 28. II. emeleti helyiségében.

Az Állami Gyermekektanulmányi Alapítás neveléstudományi szemináriumában hétfőn, március 17-én, délután 5 órakor dr. Kiss Tiborné egyetemi magántanár „A gyermeki világkép kibontakozása a hat éves korig” címen beszél. Az előadás színhelye: Délműzeum díszterme. Kedden, március 18-án „Gyermekok mesedélutáni a Mester-utcai óvodában, „A tetőzetlen fa.” Mellé Szűcs János gyak. isk. tanár. A nagy érdeklődésre való tekintettel, az első előadást 3-6 éves gyermekek részére délután 3-4 óráig, a második előadást 6-8 évesek részére 4-5 óráig tartjuk meg.

A placi árusok szabad szakcserevezetői részveszt a Baloldali Blokk által rendezett ünnepeken. Elhatározták, hogy ezen a napon nem tartanak piacot és szombaton délután Vár-utca 2. szám alatti helyiségükben műsorral és táncokkal egybekötött márciusi ünnepeket rendeznek.

Az Armentesítő Társulat felléptetést tett a debreceni rendőrkapitányságon ismeretlen társascegei lakosok ellen, akik a Hortobágyi-Tiszacsege útvonalon kivágdalták és elszállították a telefontörzseteket.

30 millió fecske, 53 millió lomb. A 27 millió fenyő áll rendelkezésre. Ebből 20.000 hold erdő telepíthető. Az állami erdészet 100.000 sühánget bocsát az újgazdák rendelkezésére ingyen. Az erdőgazdaságoknál lehet igényelni.

Tavaszi kötött pulloverek,

divatoknak, PETHŐ kézmunka ipar, Szent Anna-utca 10. szám. Előrajzolt áruk nagy választékban

Pásztorfogadás. Március hó 23-án, vasárnap délelőtt 10 órakor közös szertécsnyaj pásztorfogadás lesz. Ez alkalommal állapítanak meg a kihajtási időpontot is. Felhívom ezen állást elnyerő öhajlókait is, hogy a jelzett időpontban a városgazdai hivatalban szintén jelenjenek meg. Gazdasági intéző.

A Nemzeti Bizottság politikai megbízhatóságot igazoló küldöttségek f. hó 17-én és 18-án délután 3 órától ülést tart. Az ülésen az érdekeltek megjelenése feltétlenül szükséges.

Gissar fénykép örömet jelent, Magyarországi ruhakölönczés. Piac-u. 43.

CIRKUSZ. Néhány hónappal ezelőtt játszottak városunkban a CIRKUSZ című szovjetfilm, mely a közönség nagy térszűréssel találkozott. Hogy a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság tagjai feltőljenül jegyez juhassanak, az MSZMT májtól kezdve saját helyiségében (Vörös Hadsereg-útja 49.) árusítja tagjai részére a mozijegyeket. A filmet mindössze két napig játszóik, az első előadás szerdán lesz.

A NEKTAR méhészeti Egyesület f. hó 23-án délelőtt 9 órakor tartja rendes évi közgyűlését a Városháza közgyűlési termében. Kérjük a tagok feltétlenül megjelenni. Elnökség. (x)

Sértésűs kiszolgálás a vendéglátó üzemekben. A közéleti miniszter legújabb rendelete értelmében sertésűsből, vagy sertésűs felhasználásával készített étel, vendéglátó üzemekben csak kedden, csütörtökön és vasárnap szolgálható ki.

Lakkbenzin, foltbenzin, gyógyszerbenzin, paraffinolaj, padlóolaj kapható Shelj iroda. Piac-u. 43. (x)
Sohaff tánciskolájában (Esz-u. 2) 17-én új tanulmány kezdődik. Ma és holnap ünnepi szertécsny.

Hatékonság a szántási hirtel. A hivatalos lap legújabb számában rendelet jelent meg, mely szerint az 1947. évi tavaszi szántási munkákhoz biztosításra szolgáló kölcsönök folyóztatásával kapcsolatban kiállított kölcsön, bon és a szántás megtörténet igazoló bizonyítvány illetékmentes.

Szabaduljon meg örökre érvényesítésre gátálásától, sömör, pattanás, szepítő, májfolt mind elűnnek, ha felkeresi Földes vegyszerüzeműk szaküzletét, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. (x)

A Kollegiumi Kórus március 23-án délután 4 órakor a szabadságtelen református templomban fog énekelni. Műsor már kapható a lokális hivatalban.

Megdezmálta a nagyállomáson a vasúti tengeri szállítványt. A szállítvány Jost Ferenc debreceni lakos részére érkezett, azonban alapos hiánya volt a rakomány. Valószínűleg ugyancsak a vasúti foszogatók törték fel a Horváth István debreceni lakos részére érkező szállítvány vagontját is. Ebből a kocsi is nagyobb érteket vittek el. A rejtélyes foszogatók kézrekerítésére megindult a nyomozás.

Március 15-én Mész láncciskolájában, Kossuth-u. 1. sz. ünnepi szertécsny. Új tanulmány hétfőn este 6 órakor kezdődik.

A Zsidó Egyetemi Hallgatók Szervezője folyó hó 15-én délután 3 órakor a polgári iskolában ülést tart.

Melagáyi kereteket, virágcserepeket, paradijsomkórakat árvereztet a törvényes közpénz március tizenhatodikán tízen óraker a volt Bulgárkertben. (x)

Gyorsírást tanuljon a Simaj gyorsíráskolában, Piac-u. 73. sz. Államviszaga. Vidékieknek vasútközvetmény. (x)

Mi a legszébb olvasmány? Prozedurális kötetek könyv a „Kölcsönös”-től, Kossuth-u. 8. (x)

Református istentiszteletek. Nagytemplom 3 órakor Madarász József, 10 órakor Dr. Ferenczy K., Kistemplom 9 órakor Uray S., 11 ó. Szenes, 4 ó. Kardos L., Mester-utcai templom 10 ó. Szécsi A., 4 ó. Pongó Gy., Ispóty 10 órakor Dr. Farkas, Kossuth-utcai templom 10 ó. Birinyi J., 3 ó. Kónaci L., Árpád-téri templom 9 ó. dr. Hogy-mokkerti templom 10 ó. Szilágyi L., 4 órakor Király Z., Szabadságteleni templom 10 ó. Sipoz K., 5 ó. Szűcs F., Csapókereti templom 10 órakor Horváth Gy., 2 órakor dr. Dancsházy B., Kerektestelepi templom 10 órakor Király Z., 3 órakor Király Z., Egyetemi templom 11 órakor Komar Z., Kliszák: Komar és Murányi, Augusta-szeminárium három-negyed 10-ór Murányi A., Hadigondozó kórház: Komar, Tégláskerti áll. isk. 10 órakor Szoros, Szegetyház délelőtt 11 órakor Kálmán, Szobozslat-ut 4 órakor Szoros J., Rakosi-telepi gyul. ház. 10 órakor Kálmán, Wolffkati olvasókör 3 órakor Pál A., Küküllő-u. 7. 3 órakor Uray S., Tanyai istentiszteletek: Újléta. úti iskola 3 órakor Sipoz K., Fánicska 10 órakor, Nagycsere 3 órakor Szabó Endre, Pállag 10 órakor Kürthy K., Peres-dűlő 9 órakor, Ondó I., Kádár-dűlő 11 óra Rápoly A., 9 Lukanháza, 11 Hármasköny Molnár Gy., Pác 10 órakor Kovács J., Mészegy 2 órakor Kovács J., Booskai-kert 10 órakor Bajt M. Gyermekistentiszteletek: Egyetemi templom felt 9-ór Komar, Nagytemplom 9 órakor Szenes, Baltáztérterez Kardos.

Furesa ügyben érkezett a rendőrségre feljelentés egy ismeretlen fiatalember ellen, aki Paczka Gyula beljelölti gazdálkodó tanyájára 2000 forint kölcsönt vett fel egy kereskedőtől. A furfangos szelhám-mos kivezette a kereskedőt az éppen elhagyott tanyához s ezek után a kereskedő nem is vonakodott a kért kölcsönt a fiatalembernek megadni. Két hónap múlva, mikor a kölcsönt vissza kellett volna fizetni, kiderült a turpisság. Az igazi tulajdonos természetesen nem volt hajlandó a tanyájára felvett kölcsönt megfizetni. Megindult az érteles rendőrségi nyomozás a szelhám-mos kézrekerítésére.

Influenzási éhgyomorra Ferenc József keesrűvizet. (x)

APRÓHIRDETÉSEKET délután 6 óráig vesz fel a kiadóhivatál (Bajcsy-Zsilinszky-utca 16.)

A magánalkalmazotti szakszervezetek helyiségében március 15-én Petőfi szabadságnappal lesz. Az ünnepi emlékszerzőtet dr. Nányi Béla gimnázium igazgató tartja.

Hörbér vált, hosszúszerűl amerikai, oleson kapható Központi Drogériában, Városháza. (x)

TÓTH GÁBOR úriszabóságá Piac-utca 83. (x)

Leányarcai Csodapók! Mindent tud. Mindent lát. Mindent megmond. Látható: Debrecen, Szechenyi-utca 3. (üzlethelyiség) reggel 8-tól este 7-ig. Vasárnap is. (x)

Március 15-én jelenik meg az „Élet és Tudomány” új száma. Főbb tartalma: 1. Parkasvádszat. 2. Az izzólámpa alkonya. 3. Kövévalt képeskönyvek. 4. Hajók találkozás a vízen. 5. Szeretnek szántani (az éka története). 6. Irinyi János. 7. A nyokadók Nagyhatalom (a filmjársás története). 8. A hold halott világa. 9. Újjáépítés a Szovjetunióban (sok képpel). Ára 60 fillér. Ingyen muftalvanszámot küld a kiadóhivatál: Budapest VII. Rákóczi-út 54.

A Népzenei Szakszervezethez megérkeztek az új kollektív szerződésben megállapított úgynevezett „Alkalmaztatási levelek”, melyek a vendéglátó iparosok a zenekarokkal a szerződéseket megkötötték. A kollektív szerződés egyes pontjait a munkaadókkal történt megegyezés alapján állították össze, azonban egy vitás pont, amely a vendégloketek eddig megtévesztette, hogy a zenekarok minimum a lístáma 5 fős lehet. Mután a zenész igazolványok rövidesen megérkeznek, így a kontárok alkalmazása is könnyen megakadályozható. Ezekkel az intézkedésekkel a népzenei érdekeit is megfelelő módon megvédi az új kollektív szerződés.

Az MKP Hadifogly Irodájában (Vörös Hadsereg útja 28. II. emelet) a ma napitól kezdve lehet kapni húsvéti levelezőlapokat.

Hirtelen haját a Pozsonyi-úton. Rácz Sándor 60 éves nyugdíjas csütörtökön a kőso délutáni grákbán a Pozsonyi-úton haladt. Egyszer csak elvágódott az úttesten s úgy találta rá egy jó félóra múlva. A járókelők azonnal orvosot hívtak. Személyazonosságát tekintve, hogy semmiféle igazolvány vagy személyi kár nem volt nála — csak a későbbi vizsgálat során állapították meg. A felderítési engedélyt a rendőrhűség megadta.

A Földműves Szövetkezet felterjesztésre az igazságügyminisztérium feloldotta a fekete csepléből származó búza árat a zár alól. Ezzel a Szövetkezet 1508 forintot jutott, ez 600-ot traktorjavításra használja fel: egy traktorral több vevő részt a tavaszi szántásban.

Hirdetmény. Értésitem a furdódo közönséget, hogy március 15-én a 10-évtől uszoda reggel 7 órától délután fél 6 óráig, míg a kád. és termálfürdő reggel 7 órától délután 1 óráig áll a furdódo közönség rendelkezésére. Polgármester.

Fonaskerékmárás SCHADER és FRIDRIK gépészmérnökök. Péntek-utca 4.

